

**BENDEGÚZ Óvoda - Bölcsőde, Gyermekjóléti
és Alapszolgáltató Intézmény**

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2022.

Intézmény neve:

	<p>BENDEGŰZ Óvoda-Bölcsőde, Gyermekjóléti és Alapszolgáltató Intézmény 3240 Parád, Kossuth L. u. 128. Tel.: 36 / 544 – 192 20 / 250 – 5844 20 / 624 – 7576 email: ovodaparad@gmail.com</p>
---	--

Szabályzat típusa:

Pedagógiai Program

Intézmény székhelye, címe:

3240 Parád Kossuth L. út 128.

Intézmény OM-azonosítója:

031372

Intézmény fenntartója:

Nagyközségi Önkormányzat
3240 Parád Kossuth L. út 91.

Intézmény vezetője:

Répáné Török Renáta

2022.

Tartalomjegyzék

1. AZ ÓVODA JOGI STÁTUSZA	5
2. BEVEZETŐ	6
3. KÜLDETÉSNYILATKOZAT	7
4. HELYZETELEMZÉS	8
5. SAJÁTOS ARCULATUNK	11
5.1. Zöld óvoda.....	12
6. ÓVODAKÉP – GYERMEKKÉP.....	13
7. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI.....	15
7.1. Egészséges életmód alakítása	15
7.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	19
7.3. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	22
8. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI.....	24
8.1. Személyi feltételek, az óvónők végzettségének elemzése.....	24
8.2. Továbbképzések elemzése.....	24
8.3. Az intézmény belső rendje	24
8.4. Tárgyi felszereltség	25
8.5. Az óvodai élet megszervezése.....	26
8.6. Csoportszervezés	26
8.7. Napirend.....	27
8.8. Heti rend.....	27
8.9. A tevékenységi formák szervezési jellemzői	28
9. FEJLESZTŐ PROGRAM	29
9.1.Főbb területei:.....	29
9.2. A fejlesztő program alkalmazásának alapelvei:	30
10. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI A FEJLESZTŐ PROGRAMUNK TÜKRÉBEN	31
10.1. A külső világ tevékeny megismerése	31
10.2. Matematikai tartalmú tapasztalatok.....	32
10.3. Vizuális nevelés.....	34
10.4. Ének-zene, énekes játék, tánc.....	35
10.5. Vers, mese, dramatikus játék.....	36

10.6. Célzott mozgásfejlesztés	37
10.7. Játék, játékba integrált tanulás.....	38
10.8. Munka jellegű tevékenységek	39
10.9. Testséma fejlesztés	40
10.10. Tapintásos észlelés fejlesztése.....	41
10.11. Térészlelés	42
10.12. Vizuális észlelés	43
10.13. Auditív észlelés	43
10.14. Keresztcsatornák fejlesztése.....	44
10.15. Verbális fejlesztés.....	44
10.16. Egészséges életmódra nevelés.....	45
10.17. Érzelmi, erkölcsi, értékorientált közösségi nevelés.....	46
11. A GYERMEK FEJLŐDÉSÉNEK NYOMON KÖVETÉSE	47
12. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI.....	64
12.1. Családdal való kapcsolat	64
12.2. A fenntartóval való kapcsolat.....	65
12.3. Az általános és alapfokú művészeti iskolával való kapcsolat	65
12.4. Infrastruktúra	67
13. STRATÉGIATERVEZÉS	68
14. SPECIÁLIS FELADATAINK	69
14.1. Gyermekvédelem.....	69
14.2. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése	70
14.2.1. Halmozottan Hátrányos Helyzetű, Hátrányos Helyzetű, Veszélyeztetett Gyermekek	71
14.2.2. Sajátos nevelést igénylő gyermekek nevelése	71
14.3. Inkluzív nevelés.....	75
14.4. Kapcsolattartásunk a pedagógiai szakszolgálatokkal:	76
14.5. Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelése	76
14.6. Tevékenységeink a szociális hátrányok enyhítésére	76
15. JOGSZERŰSÉG, DOKUMENTUMOK	78
Legitimációs záradék.....	79
Mellékletek.....	80

1. AZ ÓVODA JOGI STÁTUSZA

1. **Az intézmény neve és székhelye:** BENDEGÚZ Óvoda-Bölcsőde, Gyermekjóléti és Alapszolgáltató Intézmény
3240 Parád Kossuth L. út 128.
2. **Az intézmény alapítója és fenntartó szerve:** Nagyközségi Önkormányzat
3240 Parád Kossuth L. út 91.
3. **Az intézmény felügyeleti szerve, székhelye:** Nagyközségi Önkormányzat
3240 Parád Kossuth L. út 91.
4. **Az intézmény felügyeleti szervének vezetője:** Mudriczki József Polgármester
5. **Az intézmény módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt alapító okiratának száma:**
PAR/1434-2/2022
kelte: 2022.05.05
6. **OM-azonosító:** 031372
7. **Szakfeladat:** 851020
8. **Alaptevékenység:** Óvodai nevelés
9. **Kiegészítő tevékenységek:** Bölcsődei gondozás-nevelés, Gyermekjóléti és Alapszolgáltatás, Központi konyha
10. **Férőhelyek száma:** 90 fő
11. **Maximálisan felvehető létszám:** 90 fő
12. **Felvételi körzet:** Parád, Bodony, Parádsasvár
13. **Csoportok száma:** 3
14. **Nyilvánosság:** Parád honlap, Intézményi honlap, Facebook
15. **Közalkalmazotti létszám:** 10 fő – óvoda
16. **Az intézmény jogállása:** önálló jogi személy

2. BEVEZETŐ

Az óvodai nevelési program célja

A Komplex Prevenciók Óvodai Programjából átemeltük a nevelési szemléletet és a fejlesztőprogramot saját programunkba, mert épít a hazai tradicionális nevelési értékekre és összhangban van az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjával. Mindemellett a gyermek alapvető megnyilvánulási formáira a mozgásra és a játékra alapoz.

Fő feladatunknak tekintjük a 3-7 éves gyermekek életkori és egyéni sajátosságaira, eltérő fejlődési ütemére épülő nevelést. Kiemelten foglalkozunk az egészséges, harmonikus személyiségfejlesztéssel, a sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges testi, szociális és értelmi érettség alakításával, a tanulási zavarok megelőzésével.

A Gyermeki jogok érvényesülését óvodai nevelésünkben kiemelten kezeljük

- Az óvónők és a nevelőmunkát közvetlenül segítők ismerik az ENSZ Gyermekjogi Egyezményt, az alapjogok érvényesülését biztosítják.
- Minden gyermeknek joga van a szeretetre, gondoskodásra.
- Minden gyermek egyenlő.
- Minden gyermeknek joga van az egészségügyi ellátáshoz, oktatáshoz.
- Minden gyermeknek joga van a játékhoz.
- A gyermekeket nem szabad elhanyagolni.
- A gyermek nem válhat szexuális visszaélés áldozatává.
- Joguk van kifejezni saját véleményüket, joguk van saját vallásuk gyakorlására.
- Joguk van a másokkal való együttéléshez.
- Joguk van az információkhoz, joguk van a speciális védelemhez.
- A menekült gyermekeknek joguk van a speciális segítséghez.
- A fogyatékkal élőknek joguk van a speciális gondozáshoz.
- A gyermek személyiségét, emberi méltóságát mindenki köteles tiszteletben tartani.
- Tilos a hátrányos megkülönböztetés, alkalmazni kell az egyenlő bánásmód és az egyenlő hozzáférés elvét.
- A gyermekek mindenek feletti érdekét kell előtérbe helyezni. Az óvodai nevelés területén különösen azt jelenti, hogy minden segítséget megkapjon képessége, tehetsége kibontakoztatásához, személyiségének fejlesztéséhez.
- A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, az óvodai nevelés kiegészíti a családi nevelést.
- A család nevelési elveit az óvodának tiszteletben kell tartani, azt felülbírálni nem lehet, csak abban az esetben, ha a gyermek veszélyeztetve van.

3. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

„A gyermek olyan, mint egy pillangó a szélben.

Néhány magasabbra tud repülni, mint mások, de mindegyik a legjobb tudása szerint repül.

Miért is hasonlítanád össze őket?

Mindegyik más.

Mindegyik különleges.

Mindegyik gyönyörű.”

Intézményünk minden dolgozója arra kötelezi el magát, hogy a gyermek teljes, harmonikus személyiségfejlesztésén munkálkodjon. A nevelők jó példája és iránymutatása mellett, saját élethelyzeteiken keresztül formáljuk a gyermekek erkölcsi normáit. Törekszünk az örök emberi értékek kibontakoztatására, mint a szeretet, barátság, segítségnyújtás, a másság elfogadása, megbecsülés, őszinteség, tisztelet átadására. Tiszteletben tartjuk a családi nevelés elsődlegességét, a család meghatározó szerepét. Fontos számunkra a szülőkkel történő együttműködés erősítése.

Meggyőződésünk, hogy a gyermek számára meghatározó az érzelmi biztonság, mint alapszükséglet. Ez biztosítja megismerési vágyát, az élmény fonalán haladó gondolkodás fejlődését. Feladatunk a gyermekek érési folyamatához igazított, megfelelő eszközökkel történő támasznyújtás, amelyhez biztosítjuk a szükséges szociális és tárgyi környezetet.

Jelenkorunkban még inkább indokoltá vált a gyermek legsajátosabb megnyilvánulási formáinak kibontakoztatása, ez teszi indokoltá a mozgás fejlesztését, a szabad játék alakítását és az erre épülő spontán tanulási lehetőségek kihasználását.

Hangsúlyosan kezeljük a környezettudatos életmód formálását, természeti értékeink megőrzését, a fenntarthatóságra nevelést, a lokálpatrióta szellem megalapozását.

4. HELYZETELEMZÉS

Parád és környéke Észak-Magyarország egyik leglátogatottabb turisztikai helye – sokan a Mátra gyöngyszemének is nevezik – amely a palóc néprajzi csoport geográfiai központja. A falu magva a Tarna patak völgyében húzódik és földrajzilag hozzátartozik még két kisebb település: Parádfürdő, Parádóhuta. Parád kiemelt üdülőterület, többféle gyógyvízkinccsel rendelkezik. A község változatos, európai értelemben vett tiszta klímájú környezetben található, a környező erdők botanikai ritkaságokban gazdagok. Turisztikai értékét növelik idegenforgalmi látványosságai: a palóc népi építészeti emlékek, az élő népi mesterségek és a lovas hagyományok. Településünk nevezetességei: Cifraistálló és Kocsi múzeum, Asztalos Johák fafaragó kiállítása, Tájház, Palóc ház, Szt. Ottília templom, csevice kutak, gyógyvizek. Ezek mellett sok turista útvonal indul a környékből a Mátra magasabb részei felé. Az erdei biciklis ösvények száma is emelkedett az elmúlt időszakban. Hagyományápolásban a Palócbokréta hagyományőrző egyesület jeleskedik, illetve az iskolában működik a Palócka néptáncsoport alsó- és felső tagozaton is. A Palócnapi rendezvénysorozat minden második évben kerül megrendezésre. Ezen alkalomból Palóccország települései vonultatják fel hagyományaikat, népviseletüket, népi ételeiket. A rendezvényen az óvoda is képviselteti magát színpadi bemutatózó műsorral.

A kedvező természeti környezet miatt a község az idegenforgalomban látja a jövőjét. Megközelíthetősége mind személyautóval, mind tömegközlekedési eszközökkel megoldható. Munkalehetőségek közül a vendéglátás, a kereskedelem, a közigazgatás, az oktatás, illetve az egészségügy területein lehet elhelyezkedni. A szocializmusban épült gyáraink, üzemeink már nem működnek. A parádsasvári Üveggyár bezárásával a településen jelentősen nőtt a munkanélküliség. Ennek következtében a leszakadó réteg száma megnőtt, de a további évek során a közeli nagyvárosokban található multinacionális cégeknél a munkaerő piacba való integrációjuk folyamatossá vált. A megélhetési viszonyok átlagosak. Ez a tény, az óvodára is hatással van, óvodai nevelésünknek erre is figyelnie kell.

A lakóházak többsége régi építésű, felújítandó, de kevés számban újjépítésű házak is vannak. A középületek felújításra várnak.

A település lélekszáma kb. 2100 fő. A népesség száma csökkenő, előregedő település. Összetételében vegyes, magyar és roma nemzetiségű a lakosság. A roma nemzetiségiek kb. 10-15%-át teszik ki az összlakosságnak. Ők romungro származásúak, anyanyelvük magyar, cigány nyelven nem beszélnek. A település lélekszáma az 1960-as évekig növekedést mutatott, azonban azóta folyamatos csökkenés jellemzi. Mindezzel együtt a roma lakosság lélekszáma

növekszik. Ez nem csak a születések számának növekedését jelenti, hanem többségében sok új család is érkezett a településre.

Az egészségügyi ellátás javult az elmúlt években, mert bár van körzeti orvos és fogorvos, illetve védőnő, gyógyszerár, de a Parádfürdői Állami Kórház többféle járó beteg szakrendelést indított. Ott helyben működik az EFI (egészségfejlesztési iroda), amely különféle szűrésekkel és tanácsadásokkal segíti a környezetben élő embereket. Óvodánkban is többször tartottak már előadásokat szülőknek, pedagógusoknak, volt szűrővizsgálat a gyermekek és dolgozók részére és stressz oldó foglalkozáson is részt vehettünk.

A köznevelési intézmények közül óvoda és általános iskola található Parádon, ami egyben alapfokú művészetoktatási intézmény is.

A szociális ellátás magas színvonalon működik, van gyermekjóléti- és családsegítő szolgálat, illetve idősek nappali ellátása, házi segítségnyújtás. Működik az alapellátás, melyben helyet kap a központi konyha is. Szervezetileg az óvoda többcélú intézményként működik az önkormányzat fenntartásában.

Kulturális intézményként funkcionál a Községi Ház és a könyvtár. A Községi Ház állandó és időszakos programoknak is helyet biztosít, ez a székhelye az IKSZT-nek (Integrált Községi és Szolgáltató Tér) és a PAKSZ (Parádi Kulturális Szervezet) civil szervezetnek is.

Óvodánk a falu központjában, jól megközelíthető helyen található. Az épület 3 csoportszobával és egy bölcsődei foglalkoztatóval rendelkezik, amelyeknek elrendezése, felépítése teljes mértékben igazodik kis használói igényeihez. Minden csoportszobához közvetlenül egy öltöző és egy fürdőszoba-mosdó kapcsolódik életkornak megfelelő kialakítással, berendezéssel. Az épület felújítása folyamatban van, felszereltsége jó. A bútorzat vegyes, a gyerekbútorok újak/újabbak, míg a tároló szekrények elhasználódottak. Eszköztárunk gazdag, témaköreinkhez igazodó készség-képességfejlesztő játékokkal, könyvekkel rendelkezünk, illetve óvodapedagógusaink a témaköröknek megfelelően saját készítésű játékokkal is folyamatosan bővítik azt. Kiemelkedő számú és jó minőségű, széleskörű mozgáslehetőség kipróbálására, fejlesztésére szolgáló sporteszközeink vannak.

Udvarunk nagy, parkosított. EU-szabványnak megfelelő játszótér került kialakításra. A nagy tér lehetőséget biztosít a szabad és spontán mozgások végzésére. Törekszünk teljes mértékben kihasználni, az időjárásnak megfelelően, minden évszakban. A parkosított udvaron az

örökzöldek mellett gyümölcsfák is találhatóak, ezek terméseit a gyermekek fogyasztják. Bio terméseknek minősülnek, hiszen vegyszer nélkül teremnek. A madárgondozás és madárvédelem is kiemelt fontosságú, hiszen a rendszeres etetésnek köszönhetően a gyerekek nagyon sokféle madarat ismerhetnek meg. Zöld óvoda és Tehetségpont vagyunk.

A személyi feltételek biztosítottak, 6 fő főiskolai végzettségű óvodapedagógus, 3 fő dajka és 1 fő pedagógiai asszisztens dolgozik a gyermekekért. A 120 órás továbbképzési kötelezettségének minden óvónő rendszeresen eleget tesz.

Az elmúlt években az óvodapedagógusok számára is biztosítva lettek az IKT- eszközök, csoportonként egy lappal gazdagodhattunk, illetve be lett vezetve az internet elérhetőség is a csoportszobákba.

A csoportlétszámok átlagosan 20-25 fő körül mozognak, eljáró gyermek nincs, környező településekről bejáró gyermekeink vannak, akik mindennap a kisbusszal, helyi járással utaznak.

Intézményünk elkötelezett, hogy a Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében, az óvoda a külföldi magyar óvodákkal kapcsolatot létesítsen, valamelyikével szakmai kapcsolatot építsen ki, pályázati források segítségével, felhasználásával.

5. SAJÁTOS ARCULATUNK

A gyermekek alapvető megnyilvánulási módjára és fő tevékenységi formájára a **MOZGÁSRA** és a **JÁTÉKRA** alapozva szervezzük a nevelési területeken végzett pedagógiai és pszichológiai feladatokat. A program nevelési keretét meghatározzák a gyermekek természetes megnyilvánulási formái, valamint az óvoda kultúraátadó hatásrendszerének együttese, kölcsönössége és harmóniája. Ennek szellemében a külső környezeti adottságokat maximálisan kihasználva szervezzük a gyermekek mindennapi életét. A Zöld Óvoda Programunkban megjelenített események, mint például az erdőszel való kirándulás, TeSzedd országos mozgalomban való részvétel, mátrafüredi erdészeti kiállítás megtekintése, almászüret a recski almásban, mezőgazdasági munkálatok kipróbálása Bodonyban, madárgondozás – madárvédelem főleg a téli időszakban, is ezt tükrözik.

Szülő- gyermek-pedagógus kapcsolatának erősítése céljából, ünnepeinkhez igazítva kreatív napokat szervezünk. Ezen alkalmakon a szülők és a gyermekeik együtt alkothatnak, tevékenykedhetnek egyedi produktumokat létrehozva.

Változatos domborzati viszonyokat mutató udvarunkat a mindennapokban jól kihasználjuk, akár a célzott mozgásfejlesztések, akár a spontán játéklehetőségek tekintetében. Ehhez szorosan kapcsolódik a Decathlon Sportmanó, az „Esélyteremtő óvoda” és az ovis labda program által biztosított megannyi eszköz. A mozgásfejlődés biztosítására további lehetőség az esztétikus testképzésben való részvétel, ahol balett alapokkal, tartásjavító mozdulatokkal ismerkedhetnek a gyermekek.

A hagyományok ápolása és megismerése céljából a helyi kulturális értékeinket megismertetjük, meglátogatjuk a gyermekekkel. Népi hagyományok átörökítéséhez óvodánk is hozzájárul, táncpedagógus oktatja a népi játékokat a kicsiknek.

Ehhez a területhez szorosan kapcsolódik a zeneovi, ahol a nagycsoportos gyermekek zenei ízlésvilágát és készségeit formálja egy zenepedagógus.

Biztosítjuk a lehetőséget az érdeklődők számára hittan foglalkozáson való részvételre, ezzel is erősítve a mindenkori emberi értékek formálódását.

Óvodánk életében különleges, rendhagyó program a **BENDEGÚZ NAP**. Szervezésével célunk volt egy olyan nap megrendezése, amelyen változatos tevékenységeket biztosítunk, közösségi élményt nyújtunk a gyermekeknek, (testébresztő torna, bálamászás, közlekedési- és akadálypálya, célba dobó, erdészeti játékok, tűzoltó autó, rendőrautó, stb.) ahol bátran, önfeledten tevékenykedhetnek.

Nyitott szemlélettel állunk az új lehetőségek keresésére, amelyek tovább gazdagítják az óvodánkba járó gyerekek ismereteit, tapasztalatszerzési kompetenciáit.

5.1. Zöld óvoda

Az Agrárminisztérium és az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kidolgozott „Zöld Óvoda kritériumrendszer”-nek megfelelően intézményünk 2015-től, immár 3. alkalommal Zöld Óvoda címmel büszkélkedik. Óvodánkban fontosnak tartjuk a már kora gyermekkorban megalapozható környezettudatos magatartás formálását, az egészséges életvitelre, a fenntartható fejlődésre nevelést a gyermekek és rajtuk keresztül a családok ökológiai szemléletformálását.

A pedagógiai programunk is determinálja a gyermekek fenntarthatóságra nevelését, ezt támasztják alá az Éves terveink és Tematikus terveink is.

Környezeti nevelésünk célrendszere az óvodai gyakorlatban, olyan pedagógiai folyamat kialakítása, amely elősegíti és megalapozza a gyermekek környezettudatos magatartását életvitelét, életmódját. A fenntartható fejlődést minden nevelési területet bevonva, az óvodai tevékenységek során, szabad és szituációs, ügyességi játékok, beszélgetések, dalos játékok, versek, mesék, közös vásárlás, gyümölcssaláta készítés, tábló készítés, élmények ábrázolása, természetjárás közben valósítjuk meg.

Fenntarthatóságra nevelés feladatai óvodánkban:

- Takarékos víz- és áramhasználat.
- Szelektív hulladékgyűjtés a csoportokban.
- Környezetünk tisztántartásában, szépítésében való aktív részvétel.
- Az óvoda udvarára ültetett növények gondozása.
- A csoportszobákban növények hajtatása, palántázása, csíráztatása.
- “Természetsarok” kialakítása a csoportokban, az aktuális évszaknak megfelelően.
- **“Világnapok” megünneplése:** Állatok világnapja, Víz világnapja, Föld napja, Madarak fák napja
- Komposztáló láda folyamatos használata.
- TeSzedd! Szemétszedési akcióban való részvétel.
- Madárgondozás
- Egészséges táplálkozás népszerűsítés: zöldség-, gyümölcssaláta készítése.
- Almaszüreten való részvétel.
- Túrák, kirándulások szervezése az Egererdő Zrt. szakembereinek támogatásával.
- A mátrafüredi Harkály Ház és Erdészeti Nyíltnap aktív látogatása óvodásainkkal.
- Újrahasznosítással készült játékeszközök, ajándékok barkácsolása.

Az óvoda minden dolgozója tisztában van a fenntarthatóság tartalmi jellemzőivel és ez minden tevékenységben megnyilvánul. Ezáltal az óvoda felnőtt közössége munkahelyi életmódjával és munkájával pozitív mintát nyújt a gyermekeknek a környezettudatos magatartásra, az ökológiai

szemléletformálásra, az egészséges életmód szokásainak megalapozására és az egészséges életvitelre.

6. ÓVODAKÉP – GYERMEKKÉP

Olyan óvodában neveljük gyermekeinket, ahol az alábbi szempontok érvényesülnek.

- Szeretetteljes, nyugodt, kiegyensúlyozott, biztonságot adó légkörben nevelkedhetnek, van idő a kiváráásra és egyéni képességeik figyelembe vételére, a pozitív személyiségjegyek kibontakoztatására.
- Aktívan hozzájárulunk önismeretük és optimális önképük alakulásához.
- Figyelembe vesszük a gyermekek igényeit. Gondolataik, érzelmeik, véleményük megfogalmazására, kifejezésére bátorítjuk őket.
- A kultúra átadás játékos szituációk teremtésével elsősorban egyénileg és mikro csoportban történik.
- A nevelési területek és a nevelési eljárások helyes alkalmazásával fejlesztjük a kognitív kompetenciájukat.
- A fejlesztő program alkalmazásával törekszünk felismerni és megelőzni a tanulási zavarokat.
- Nevelésünk alapelve, hogy mindent tapasztalati úton, élményszinten ismerjenek meg a gyermekek, fedezzék fel az őket körülvevő világot. Váljanak környezetbaráttá, óvják, védjék a természeti-társadalmi környezetet.
- Mindig van lehetőségük a mozgásra és a játékra, vidám, élményekben gazdag az élet.
- Mindenki jól érezheti magát, mert szeretet kapcsolat van a gyermek - felnőtt, gyermek - gyermek között
- Az óvodában minden gyermek egyenlő, a hátrányos megkülönböztetés tilos
- Támogatjuk a nemzeti- etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek kultúrájának és önazonosságának megőrzését, a spontán felmerülő helyzeteknek teret biztosítunk.
- Az interkulturális nevelés keretében biztosítjuk a migráns gyermekek integrációját, teret adva kulturális értékeiknek, hagyományaiknak, biztosítjuk annak a lehetőségét, hogy mindenki megismerhesse ezeket az óvodai nevelésünkben. Az egyenlő bánásmódot a számukra is biztosítjuk.
- Tiszteletben tartjuk a család nevelési elveit, és a gyermek személyiségét.
- Az óvoda nyitott, ahová a szülők bármikor bejöhetnek és tájékozódhatnak gyermekeik aktuális állapotáról.

Olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akik

- Testileg, lelkileg egészségesek, vidámak, nyitottak, érdeklődőek, fogékonyak az új ismeretek befogadására
- A sikeresen megoldott feladatok nyomán erősödik a „képes vagyok rá” érzése, (értelmes, bátor, mer kérdezni, kiegyensúlyozott)
- A megélt sikerélményeik, tapasztalataik alapján bíznak önmagukban
- Önálló véleményt alkotnak, egyéni elképzeléseik vannak az őket körülvevő világról,
- Könnyen, érthetően kommunikálnak, gazdag szókinccsel fejezik ki magukat, ismerik a metakommunikációs jeleket
- Társas kapcsolataikban aktívak, felnőttekhez, társaikhoz bizalommal fordulnak, segítőkészek, konfliktusaikat agresszió nélkül képesek elrendezni
- Tisztában vannak az udvarias viselkedés szabályaival
- Cselekedeteikért felelősséget vállalnak,
- A szabályokhoz képesek alkalmazkodni,
- Érzelmi életükre a szeretet, az elfogadás a türelem a jellemző
- Erkölcsi értékeikben különbséget tesznek a jó és rossz között, őszinték, igazmondóak, segítőkészek
- Az iskolába lépéshez szükséges készségek-képességek megfelelően fejlettek.
- Életkoruknak megfelelő ismeretekkel rendelkeznek
- Sokat mozognak, játszanak, e két tevékenység kapcsán kipróbálják magukat, tapasztalatokat szereznek önmagukról és környezetükről.
- Egészséges életmódjuk, környezettudatos magatartásuk alakulóban van

7. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

Az óvodai nevelés általános feladatai

7.1. Egészséges életmód alakítása

A fejlődés korai szakaszában az egészséges életmódra nevelés meghatározó, mert ebben az életszakaszban kialakított szokások, készségek a későbbi életvitelben meghatározóak. A gyermekek már bizonyos ismeretekkel érkeznek az óvodába, ezekre alapozva alakítjuk a testápolás, táplálkozás, öltözködés, mozgás, pihenés, levegőzés és a testedzés szokásrendszerét. Meghatározó a megfelelő napirend, mely elegendő időt biztosít a tevékenységekre, így megteremt a kiegyensúlyozott, biztonságos, teljesítmény kényszer nélküli, nyugodt, a gyermekek számára kiszámítható légkört. Az egészséges környezet és az egészséges életmód kölcsönhatását erősítjük, kiemelten kezeljük a környezettudatos magatartás és szemléletmód alakítását.

Az egészséges életmód alakításának területei

Gondozás

A testi- lelki, szellemi egészség egyik alapvető feltétele a gyermek testi komfortérzetének kielégítése. A gondozási feladatok teljesítése bensőséges gyermek- óvónő, gyermek – dajka kapcsolatot igényel. Ezek a tevékenységek érintik a gyermek intim szféráját, ezért bizalomnak, meghittségnek kell lennie a gyermek és az őt segítő felnőtt között. / toalett használat, testápolás, öltözködés/ Alapvető cél az önállóság fokozása, a minden napos gyakorlással, szokások, készségek kialakításával. E közben fejlődik az én- kép. Evidencia, hogy minden tevékenység elvégzésére elegendő idő legyen, hogy türelmes, nyugodt légkörben valósulhasson meg. Óvodáskor végére megalapozódik az egészséges életmód iránti igény és az azokhoz kapcsolódó tevékenységek.

Testi nevelés

A testi nevelést és az egészséges életmódra nevelést hatékonyan érvényesítjük, mert az optimális feltételek rendelkezésre állnak: ez a biztonságos környezet, épületen belül és kívül. Tiszta, gondozott, esztétikusan berendezett óvodai helyiségeink vannak. Kellő mennyiségű, minőségű eszközök állnak rendelkezésre a tevékenység elvégzéséhez. Ehhez biztosítjuk a gyermekek számára a nagy füves, fás, EU szabvány szerinti udvari mozgásfejlesztő eszközöket, játékokat, sportszereket, focikapukat, és a jól felszerelt tornaszobát. A természeti környezetünk pedig kimeríthetetlen lehetőségeket nyújt a testi nevelésre.

Mozgás

A mozgást biztosítjuk az óvodai nyitva tartás teljes időtartamában, ezen kívül a csoportszobában, tornateremben, udvaron és a természetben. Fontos, hogy a mozgáshoz viselt a ruházat, kényelmes, szellős legyen. A természetjáráshoz, az ún. „hátizsákos kiránduláshoz” szorosan hozzátartozik a természet védelmére nevelés, a környezettudatos magatartás alakítása. Az élményszinten, tapasztalatszerzés útján történő ismeretszerzés kiemelt jelentőségű. Alapelv, hogy mindent, amit csak lehetséges természetes környezetben kell megismerni, megtapasztalni, megfigyelni, felfedezni. A nevelési programunk egyik legfontosabb tényezője a mozgás fejlesztése, a mozgásra idő, hely, eszköz biztosítása.

Levegőzés

A gyerekek, az időjárás függvényében, a lehető legtöbb időt, tevékenységet a szabad levegőn töltik. A nyári erős napsütést kivédjük, de megtapasztaltatjuk a hideget, meleget, esőt, amely az egészséges életmód és az edzettség kialakításához elengedhetetlenül fontos tényezők. A szabadban töltött idő lehetőséget biztosít a környezetvédelmi tapasztalatok szerzésére, a környezettudatos magatartás alakítására.

Öltözködés

Arra törekszünk, hogy az életkori sajátosságok figyelembe vételével kialakítsuk a gyermekeknél az öltözködés sorrendiségét, a megfelelő önállóságot, a külső megjelenéshez kötődő igényességet.

Az óvodában végzett tevékenységeken arra alkalmas ruhadarabokban vegyenek részt és érzékeljék a hőmérséklet változásait.

Testápolás

Fontosnak tartjuk, hogy az alapvető higiénés szokásokkal megismertessük a gyermekeket, ami a mindennapjaikban váljanak rutinszerűvé. A tisztálkodási eszközöket funkciójuknak megfelelően használják és törekedjenek tisztántartásukra.

Pihenés

Legfontosabb az egyéni alvási igény és szokások figyelembe vételével a személyi és tárgyi környezet megteremtése. Biztosítani kell a nyugodt légkört, az altatás békés hangulatát. A gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodva lehetővé tesszük a rugalmas felkelést.

Egészséges táplálkozás szokásrendszerének kialakítása

A gyermekek étrendjének összeállításakor, az élelmezésvezetővel együttműködve feladatunk, a természetes alapanyagok felhasználása, a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése. A közösségben ismerkedjenek különböző, számukra eddig ismeretlen ételek ízével, összetevőivel, modellt nyújtva ezzel a családoknak is a korszerű táplálkozás kialakításához.

Az udvaron vannak termő gyümölcsfáink, ezek terméseit a gyermekek fogyaszthatják, miután teljesen bio. A szülők által behozott gyümölcsöket, zöldségeket is rendszeresen felhasználjuk, a gyerekek salátákat készítenek belőle, amit aztán közösen elfogyasztanak. A családok vallási, vagy más okból eltérő étkezési szokásait tiszteletben tartjuk.

Étkezési kultúra alakítása

Az intézmény dolgozói saját példamutatásukkal segítik a gyermekek étkezési kultúrájának alakítását. Kiindulva az asztal esztétikus megterítésétől, az evőeszközök helyes fogásmódján át, az étkezésnél használatos udvariassági formulák beépüléséig.

Egészségvédelem, edzés

A gondozási, a testi nevelési, és a mozgásfejlesztési feladatok ellátása elősegíti a gyermekek egészségének megóvását. Ezen kívül nagy hangsúlyt fektetünk a higiénés szabályok betartására, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítására. Figyelünk a környezet tisztántartására, fertőtlenítések rendszeres végzésére, udvar tereinek rendben tartására. A személyiség lap kitöltésénél fontos, hogy a szülők jelezzék, ha fennáll betegség, allergia, asztmatikus tünetek, epilepszia stb. hogy a kellő ellátásukat tudjuk biztosítani. A gyermekek testi épségének védelme, a baleset- megelőzés magába foglalja a személyi- tárgyi feltételek biztosítását, az eszközök, berendezések folyamatos és tervszerű ellenőrzését, valamint a karbantartások elvégzését. Az óvónői felügyelet az óvoda teljes nyitva tartásában biztosított ez lehetővé teszi az állandó kontrollt, a tevékenységek figyelemmel kísérését. Önmaguk és társaik testi épségének megóvására neveljük a gyermekeket (konfliktuskezelés, tolerancia, önkontrollfejlesztés) Testi edzettség érdekében minél több időt töltünk a szabadban, figyelembe véve az időjárási viszonyokat és az egészségre ártalmas tényezőket.

Célunk:

- A gyermekek testi- lelki szükségleteinek és a mozgásigényüknek a kielégítése.

- Az egészséges életmód, testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása, belső igénnyé fejlesztése.
- A gyermek testi- lelki egészségének védelme, megőrzése, szervezetük edzése.
- A gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges, teljesítmény kényszer nélküli és biztonságos környezet megteremtésével és megőrzésével a környezet megóvására irányuló szokások alakítása.

Az egészséges életmód alakításából adódó óvónői feladatok:

- A gyermekek életkorának megfelelő párhuzamos tevékenységek végzését lehetővé tevő optimális életritmus kialakítása a napirendben.
- Az időkeretek rugalmas alkalmazása a gyakorlatban.
- Nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megteremtése a csoportokban.
- A gyermekek szükségleteinek a kielégítése a nap egész folyamán.
- A szokás és szabályrendszer kialakítása, betartásának figyelemmel kísérése, reális, a gyermek egyéni fejlődéséhez viszonyított fejlesztő értékelése.
- Önállósági törekvések támogatása.
- A kulturált étkezés szokásainak megismerése, gyakorlása.
- A toalett használatának, higiénés szabályaink a megismertetése, gyakorlása, intimitás biztosítása.
- A kézmosás, tisztálkodás igényének alakítása, ápoltság, gondozottság biztosítása.
- A fogmosás technikájának megismerése, gyakorlása, a fogmosás eszközeinek tisztántartása.
- A fésű használatának megmutatása, gyakoroltatása, szükség szerinti segítségnyújtás.
- Az öltözködéskor egyéni szükséglet szerinti segítségnyújtás, réteges öltözködésszoktatás, kényelmes ruhák biztosítása, melyben a szabad mozgás biztosított.
- A levegőzés biztosítása minden nap, kivéve, ha nagyon hideg, vagy erős UV sugárzás van.
- A pihenés optimális feltételeinek a biztosítása / szellőztetés, csend, nyugalom, mesélés, simogatás stb./
- A gyermekek balesetvédelmi oktatása a tevékenységekhez kapcsolódóan csoportnaplóban dokumentálva / udvar, csoportszoba, tornaterem, kirándulás óvodán kívül stb./
- Beteg gyermek elkülönítése, szükség szerint orvosi vizsgálat biztosítása, szülő azonnali értesítése.

7.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodás korosztály számára meghatározó a gyermek és az óvónő kapcsolatának minősége. A felnőtthöz fűződő viszony nyújtja azt az érzelmi biztonságot a gyermek számára, amely jó közérzetet, nyugodt, harmonikus tevékenységet tesz lehetővé. Ezért az óvodai viszony rendszerekben elengedhetetlenül fontos a pozitív érzelmi töltés a pozitív attitűd megnyilvánulása. Az óvodai nevelésben érvényesül a kultúra átadás, melyben beletartozik a nemzeti, etnikai és az interkulturális nevelés is. Az inkluzív szemlélet, a befogadó, nyitott környezet lehetővé teszi a kultúra értékeinek az elsajátítását, amely, ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhöz való kötődés alapja. Fontos, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére. Az óvodai nevelés messzemenően támaszkodik a családi nevelésre, a család és óvoda szoros együttműködésre törekszik. Programunkban fontos a gyermek korai, óvodáskort megelőző testi- lelki fejlődésének alapos ismerete. Ennek egyik eszköze a személyiség lap, melynek kitöltése önkéntes és titoktartási kötelezettség alá esik, valamint az óvodába lépés előtti családlátogatás. Az ebből kapott információk segítik a gyermek minél jobb megismerését, egyéni adottságait, sajátosságait feltérképezni, az óvónők ezek ismeretében tudják megválasztani a nevelői eljárásaikat. Az óvodában az érzelmi biztonságot nyújtó légkör megteremtésével meleg, elfogadó, befogadó, szeretetteljes kapcsolatot alakít ki a gyermekekkel, részben átvállalva az anya szerepét. Minél kisebb életkorú a gyermek annál nagyobb igénye van az ilyen jellegű kapcsolatra. A fejlesztő munka során az óvónő arról gondoskodik, hogy a gyermek tapasztalatai változatos tevékenységformák közben gazdagodjanak.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel foglalkozó szakemberek munkáját nyomon követjük, konzultációkon segítjük. A gyermek az én központúság alapján elsősorban önmagára tud figyelni, azonban emocionális alapon fokozatosan kifejleszthetjük azokat a mechanizmusokat, amelyek segítségével képessé válik másokkal is törődni. Az együttéléshez szükséges erkölcsi normák és tulajdonságok csak akkor fejlődnek, ha a gyermek állandóan gyakorolja a társaihoz való helyes viszonyulást. Ezt alapozzák meg a kooperatív megoldásra ösztönző páros és kiscsoportos tevékenységek.

Ezáltal minden gyermeknek lehetősége van:

- Megtanulni a közös tevékenységek alkalmával, hogy hogyan viszonyuljanak társaikhoz a jobb kapcsolat kialakításának érdekében.

- Megtanulják a kritikát elfogadni és a kritikát elfogadható formában kifejezni. A társaktól érkező pozitív visszajelzés egyben önerősítő, önbizalom növelő, ami hozzájárul a személyiség kibontakozásához.
- Észrevenni, hogy a közös tevékenységekben együttműködő társak sokféle, színes egyéniségek, egymástól különböző, saját kulturális környezetükből származó értékeiket képviselik és közvetítik.
- Nyitottak legyenek a világra, a benne élő emberekre és az általuk képviselt értékekre.
- Megtapasztalni azt, hogy egy problémát több oldalról is meg lehet közelíteni, megoldási lehetőségeket keresni.
- Kommunikálni társaival a közös tevékenységek során, számos tapasztalatot szerezni az eredményes, kölcsönös, elfogadható kommunikáció formáiról.

Célunk:

- Erkölcsi, akaratí tulajdonságok kialakítása, erősítése, fejlesztése, melyben az óvónő és a dajka modell szerepet tölt be.
- A társadalmi beilleszkedést segítő szociális együttélés szabályainak érték közvetítése.
- A különbözőségek elfogadása, tiszteletére nevelés.
- A szülőföldhöz fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítása, az önazonosság megőrzése, átörökítésének biztosítása.
- A természeti és emberi környezetben megmutatkozó értékek, szépségek megbecsülése.
- A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, speciális igényű, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, elhanyagolt gyermekek esetében speciális fejlesztéssel, az egyéni szükségleteknek megfelelő pedagógiai eljárások alkalmazásával az esélyegyenlőség biztosítása.
- Esélyteremtés a migráns gyermekek számára.
- A kiemelkedő képességű gyermekek igényeit figyelembe vevő pedagógiai eljárások alkalmazásával személyiségük kibontakoztatása.
- Pozitív énkép alakítása a sikerélmények elérésével, belsőkontrollos személyiség nevelése.
- Minél több közös élmény szerzése.
- Erkölcsi tulajdonságok, jellemvonások fejlesztése. Különös tekintettel az együttérzésre, segítőkészségre, figyelmességre, udvariasságra, önzetlenségre, a közösségért végzett feladatok során.

- Minden tevékenység célja az önállóság, önfegyelem, szabály és feladattudat fejlesztése. A szokás és normarendszer egészséges felállítása, minden napi gyakorlása, ami egy idő után automatikus cselekvéssé válik, vagyis beépül a személyiségbe.
- Toleranciára nevelés, a gyermekek személyiségéből, eltérő szociokulturális háttéréből adódó másságok elfogadására nevelés.
- Egymás tiszteletben tartása, a kulturált viselkedési minták elsajátítása.

Az érzelmi nevelés és szocializáció biztosításából adódó óvónői feladatok:

- Nyugodt, kiegyensúlyozott, biztonságot árasztó légkör kialakítása.
- A csoportszoba környezettudatos szemléletű, otthonos, esztétikus kialakítása.
- Személyiségének szeretetteljes, empátiás kisugárzása, odafigyelő”anyapótló” magatartása.
- A szociális tanulásban komplex viselkedésminták beépítése a gyermeki viselkedésbe.
- Az udvarias érintkezési formák megalapozása.
- Erkölcsi ítéletek, normák megfogalmazása.
- A gyermek önálló véleményalkotásának és döntésfejlődésének támogatása.
- Az élethelyzetek teremtésével az interperszonális kapcsolatok alakításához szükséges készségek, képességek alakítása.
- A társas kapcsolatok formálásának a segítése, az összetartozás érzésének a mélyítése a „mi- tudat” alakítása.
- Évente egyszer szociometriai felmérés készítése és elemzése.
- Inkluzív szemlélettel a különbözőségek elfogadásának a segítése.
- A migráns gyermekek beilleszkedésének a segítése.
- A konfliktushelyzetek mindenki számára elfogadható megoldások keresése.
- A lassabban fejlődő gyermekek felzárkóztatása, a tehetséges gyermekek fejlesztésének biztosítása.
- A feladathelyzetek teremtésével a kooperatív technikák alkalmazása.
- A környezetvédelmi magtartás formálása, az élethelyzetek teremtésével. A természeti és társadalmi környezet tiszteletére, megbecsülésére nevelés.
- A felvétel előtti családlátogatások elvégzése, a családdal történő együttműködés erősítése.
- Egyeztetett időpontban fogadóórákon a gyermek aktuális fejlettségéről személyes kapcsolatban történő információnyújtás, konzultáció lehetőségének biztosítása.
- Szülői értekezletek tartása.
- Személyiség lap felvétele, szülővel történő beszoktatás biztosítása.

7.3. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az értelmi nevelés változatos tevékenységeken keresztül a kultúraátadás hatásrendszerében az óvodai nevelési módszerek segítségével, elsősorban a gyermek szabad játéka által valósul meg. Az értelmi fejlesztés szoros kapcsolatban van az anyanyelv és a kommunikáció alakulásával. Az értelmi nevelés egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek: érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás - alkotóképesség - fejlesztése. Fontos valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása. A program lényeges része a beszéd, az anyanyelv, és a kommunikáció fejlesztése.

Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi-népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi, a klasszikus és a kortárs irodalmi művek által is támogatjuk.

Csak a kellő nyelvi fejlettséggel rendelkező gyermekek lesznek képesek az alap kultúrtechnikák elsajátítására. A kommunikáció a beszéd és a gondolkodás egyik eszköze. A kommunikáció egyszerre cél és eszköz a társas kapcsolatokban. Célja a kapcsolat felvétele, az információ eljuttatása a másikkhoz, és a megértés. A kommunikáció és a metakommunikáció elválaszthatatlan egymástól, a jelzések kiegészítik, mélyítik a szóbeli közlést. Az egyéni fejlődés biztosításához szükséges, hogy az óvónő személyes példával, helyzetek teremtésével ösztönözze a gyermekek közötti kommunikációt. Bővítse szókincsüket, gazdagítsa metakommunikációjukat. Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósuló feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása /beszélő környezet, helyes mintaadás/ az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. A gyermek beszédképessége függ a családi szocializációtól, mely előnyös, vagy hátrányos helyzetet teremt a gyermek számára a közösségben.

Célunk:

- A gyermek spontán szerzett ismereteinek, tapasztalatainak rendszerezése, célirányos fejlesztése, bővítése.
- Kognitív képességek fejlesztése, melynek eredménye az egyre pontosabb, valósághűbb észlelés.
- Figyelem összpontosításra való képesség alakítása.
- Gazdag képzeleti működés megalapozása.
- Reprodukív emlékezet fejlesztése
- Problémamegoldó és kreatív gondolkodás kibontakoztatása.

- Alakuló fogalmi gondolkodás segítése.
- A beszédkedv felkeltése, fenntartása.
- A beszédhallás és szövegértés fejlesztése.
- A kapcsolatfelvétel támogatása, információk továbbítása, kommunikáció és metakommunikáció eszköztárának a bővítése.

Az anyanyelvi, értelmi fejlesztésből és nevelésből adódó óvónői feladatok:

- Feladatunk olyan biztonságos, elfogadó, szeretetteljes légkör megteremtése, ahol bátran elmondhatják a gyerekek a gondolataikat.
- Változatos tevékenységek szervezése.
- Sokoldalú tapasztalatszerzés biztosítása, mely a későbbiekben élményként előhívható.
- A környezet jelzéseinek, nonverbális közléseinek megismerése. - A gyermek kíváncsiságára, érdeklődésére építés.
- Minden gyermeki kérdés megválaszolása.
- A gyermek beszédkedvének felkeltése, szókinccs és, metakommunikációs eszköztár bővítése.
- Differenciált fejlesztés a gyermek nyelvi fejlettségéhez igazítva.
- Nyelvtanilag helyes, jól érthető, tiszta beszéddel mintaadás.
- Figyelem összpontosításra motiválás.
- A pszichikus képességstruktúrák fejlődésének egyéni nyomon követése, a szükséges fejlesztési feladatok tervezése és beépítése a gyakorlatba.
- Migráns gyermekek egyéni fejlesztése, a magyar nyelv tanulásának a segítése.
- Logopédus biztosítása.

8. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

8.1. Személyi feltételek, az óvónők végzettségének elemzése

Az óvoda pedagógusainak személyisége már önmagában is alapvető forrása a nevelő hatásoknak, motivációs tényezője az egyes tevékenységeknek. Az óvodai nevelés minőségét, eredményességét alapvetően a személyi feltételek határozzák meg.

A Köznevelési törvényben meghatározott felsőfokú szakirányú végzettséggel az intézmény pedagógusai rendelkeznek. 1 fő Intézményvezető szakvizsgázott pedagógus, közoktatási vezető. 6 fő óvodapedagógus főiskolai végzettséggel, 1 fő gyógypedagógus végzettséggel is rendelkezik. Jelenleg 2 fő óvodapedagógus Pedagógus II. fokozatban, 3 fő óvodapedagógus Pedagógus I. fokozatban és 1 fő gyakornoki státuszban van.

Dajkák: 3 fő dajkai végzettséggel, 1 fő pedagógiai asszisztens végzettséggel is rendelkezik.

8.2. Továbbképzések elemzése

A továbbképzési rendszer követelményeinek eleget téve 7 évenként teljesítjük az előírt 120 órát. A beiskolázások rendje folyamatos, rugalmas, a képzési lehetőségek megválasztásának ismérvei a következők: - a képzés tartalma harmonizáljon programunk filozófiájával, a megszerzhető ismeretek csoportosuljanak programunk fő területei köré, kiemelt terület a tanulási zavarok témája - a választott továbbképzés az óvónők érdeklődési körének megfelelően szabadon választott, ahol ismereteiket, tudásukat gyarapítják, személyiségük formálódik, valamint a gyengeségek kiküszöbölésére is lehetőséget ad. Az ismeretek gyarapítása folyamatosan történik, a továbbképzéseken rendszeresen részt veszünk. Az ott tanultakat kollégáinkkal belső tudásmegosztás formájában átadjuk.

A továbbképzések személyenként a KIR információs rendszerben kerülnek rögzítésre.

Szervezeti-vezetési jellemzők: Az idevonatkozó szervezeti felépítés az SZMSZ-ben található.

8.3. Az intézmény belső rendje

A munkafegyelmiükre a lelkiismeretesség és a következetesség jellemző. A munkaidő lépcsőzetesen kezdődik és fejeződik be. Nyitástól zárásig óvónői jelenlét biztosított. Indokolatlan hiányzások nem fordulnak elő, rendkívül kevés a betegség miatti hiányzás. Mindhárom csoportban két fő óvónő látja el a nevelési feladatokat és egy fő dajka segíti a

munkájukat. Az intézmény keretein belül egy fő pedagógiai asszisztens segítségét is igénybe vesszük.

Az óvoda belső rendjét szabályozza az SZMSZ, a munkaköri leírás, valamint az éves munkaterv. A munkatervben szerepel az adott év ellenőrzési rendszere. A munkaterv úgy áll össze, hogy a tanévzáró értekezleten megbeszéljük a következő tanév feladatait és az ehhez kapcsolódó ellenőrzési szempontokat is. A munkaterv minden tanév kezdéskor szeptember hónapban kerül elfogadásra, a munkaterv mindenki számára bármikor hozzáférhető.

Minőségbiztosítási rendszerünk: intézményünkben a minőségbiztosítás a COMENIUS 2000 I. modell alapján történik. A modellt 2001. szeptember 01-től vezettük be, mely partnerkapcsolataink hatékonyabbá tételére és partnereink elégedettségi szintjének növelésére irányul. Partnereink elégedettségi szintjét két évente május hónapban mérjük, ezeket elemezzük, értékeljük, az eredményeket partnereinkkel megismertetjük. Összehasonlító elemzéseket végzünk szükség szerint intézkedési terveket készítünk a problémák kezelésére.

8.4. Tárgyi felszereltség

Az intézményünk épülete eredetileg is óvodának épült. Az óvodánk négy csoportszobás, tornateremmel, orvosi szobával, kiszolgáló helyiségekkel ellátott. Elrendezése, felépítése teljes mértékben igazodik a kis használói igényeihez, megfelelőképpen szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét. Biztosítja számukra a mozgás, játék és pihenésük kielégítését. Minden csoportszobához közvetlenül egy öltöző és egy fürdőszoba-mosdó is kapcsolódik életkornak megfelelő kialakítással, berendezéssel. Megfelelő munkakörnyezetet teremt az óvónők számára is.

Három csoporttal működünk. Rendelkezünk egy negyedik teremmel, amely tükörfallal ellátott képesség-mozgás fejlesztő-táncos részleg. Ennek megfelelően van megtervezve a berendezése. Csoportszobáink tágasak, világosak, természetes anyagok, meleg színek dominálnak. Dekorációjuk (programunkhoz igazodva) évszokról-évszakra változik az adott időszak jellegzetességeit felvonultatva, ezzel is segítjük egymásutániségük követését, feldolgozását, melyek között az ünnepi hangulat is helyet kap egy-egy mese-vers illusztrációjának megjelenítésével. Ezek zömében saját készítésűek.

Az eszköztárunk gazdag, óvodánkban a tárgyi felszereltség igazodik nevelési programunkhoz. Témaköreinkhez kapcsolódó készség-képességfejlesztő játékokkal, könyvekkel, mozgásfejlesztő eszközökkel, szerepjátékokhoz kiegészítőkkel, mesedramatizálásokhoz jelmezekkel rendelkezünk.

Változatos domborzati viszonyokat mutató, hatalmas fás-bokros, füvesített udvarral, EU szabványnak megfelelő, mozgásfejlesztési céljainkhoz igazodó mozgásfejlesztő eszköztárral rendelkezünk kint is és bent is. Az udvarunkon lehetőségünk van a célzott mozgásfejlesztések, sportversenyek, mindennapos tornák, szabadjáték, levegőzés lebonyolítására. Az egészséges életmód jegyében lehetőségünk van biogyümölcsök szüretelésére-, feldolgozására-fogyasztására az udvarunkon található gyümölcsfák nyújtotta termékek felhasználásával.

Az óvoda minden téren képes kielégíteni a gyermekek és szülei igényeit, mind a természeti, mind a társadalmi környezettel, valamint az itt folyó pedagógiai munkával is. Mindezeket a lehetőségeket napi szinten a gyermekek életkorához igazítva használjuk ki.

8.5. Az óvodai élet megszervezése

A teljes nyitva tartás alatt biztosított az óvónői felügyelet. Az óvoda nyitva tartását úgy szervezzük, hogy az eleget tudjon tenni a gyermekek napközi ellátásának, valamint rugalmasan alkalmazkodjon a szülők munkaidejéhez. A heti rend nem napokhoz kötött tevékenységet jelent, hanem egy- egy környezeti téma köré csoportosított ismeretek, tapasztalatok, élmények feldolgozását segítő tevékenységek rendszerét. A program pedagógiai szemléletéből adódóan elsődlegesnek tartjuk a gyermek játékát, ezért a legtöbb időt a napirendbe erre a tevékenységre fordítjuk. Ugyanilyen fontos a gondozási tevékenység, ezért erre is kellő időt kell hagyni a napirendben. A napirend rugalmas keretet ad, a tevékenységek nyugodt, elmélyült végzésére. A napirend változik a szorgalmi és a nyári időszakban. A tervezés a csoport naplóban történik.

8.6. Csoportszervezés

A felvett gyermekek csoportba való beosztásáról az óvodavezető dönt, figyelembe véve a szülők és az óvónők véleményét. Fontos szempont, hogy óvodába lépéstől az iskola kezdéséig ugyanaz az óvónői páros és dajka nevelje a gyermekeket.

A gyermekek életkoruk alapján kerülnek egy csoportba a csoportlétszámokra vonatkozó törvényi előírások betartásával. A Köznevelési törvény értelmében nagycsoportba csak olyan gyermekek kerülnek, akik tankötelesek. Év veszteség esetén mindig a középső vagy a kiscsoportot ismétlik. A cél az, hogy lehetőleg ugyanazon közösséggel kezdje meg az iskolát, akikkel a legtöbb időt töltötte a gyermek. Ez a baráti kapcsolatok alakítása miatt fontos.

8.7. Napirend

Napirendünk szorgalmi időszakban:

06³⁰ - 07³⁰ Összevont gyülekezés, játék.

07³⁰ - 08³⁰ Gyülekezés saját csoportban, egyéb szabadon választott tevékenységek, játék, kezdeményezések: - óvónő által felkínált tevékenységek.

08³⁰ - 09³⁰ Folyamatos tízóraiztatás: étkezés előkészítése – tisztálkodási teendők – étkezés.

09³⁰ - 11³⁰ Játék, párhuzamos kezdeményezések, szabadon választott tevékenységek; mindennapos testnevelés. Testápolás, öltözés, kirándulás, túrák, udvari játék.

11³⁰ - 12³⁰ Öltözés, testápolás, étkezés előkészítése: ebéd.

12³⁰ - 14³⁰ Higiénés szokások elvégzése, pihenés előkészítése: pihenés.

14³⁰ - 14⁴⁵ Testápolás, étkezés előkészítése: uzsonna.

14⁴⁵ - 16³⁰ Levegőzés, játék, mozgás, szabadon választott tevékenységek. Hazabocsájtás.

Napirendünk nyári időszakban:

06³⁰ - 07³⁰ Összevont gyülekezés, játék, szabadon választott tevékenység.

07³⁰ - 08³⁰ Gyülekezés saját csoportban, játék.

08³⁰ - 09¹⁵ Folyamatos tízóraiztatás: étkezés előkészítése – tisztálkodási teendők – étkezés.

09¹⁵ - 11³⁰ Készülődés az udvarra: testápolás, öltözés, levegőzés, kirándulás, séták, udvari játék.

11³⁰ - 12¹⁵ Öltözés, testápolás, étkezés előkészítése: ebéd.

12¹⁵ - 14⁰⁰ Higiénés szokások elvégzése, pihenés előkészítése: pihenés.

14⁰⁰ - 14³⁰ Testápolás teendők elvégzése, étkezés előkészítése: uzsonna.

14³⁰ - 16³⁰ Levegőzés, mozgás, játék. Hazabocsájtás.

8.8. Heti rend

A heti rend beosztása csoportonként, életkoronként eltérő.

Óvodapedagógus által felkínált tevékenységek	Párhuzamosan felkínált tevékenységek
Külső világ tevékeny megismerése	Matematikai tartalmú tapasztalatok
Vizuális nevelés	Vers, mese, mondóka, ének illetve a témához kapcsolódó tevékenységek felkínálása
Célzott mozgásfejlesztés	Vers, mondóka, ének

Vers, mese, dramatikus játék	Vizuális nevelés illetve a témához kapcsolódó tevékenységek felkínálása
Ének-zene, énekes játék, tánc	Mozgás, verselés

8.9. A tevékenységi formák szervezési jellemzői

Az óvodai tevékenységek megszervezésénél maximálisan biztosítjuk a gyermeki jogokat, az esélyegyenlőséget. Figyelembe vesszük a gyermek aktuális fejlettségi állapotát, szükségleteit, igényeit, érdeklődését, terhelhetőségét. A fő tevékenységet, a játékot vesszük kiindulópontnak. A játékban megvalósíthatók a különböző fejlesztési feladatok, melyekhez az óvónő megfelelő időt, helyet, eszközt biztosít. A gyermekek érdeklődéséből kiinduló, és/ vagy a felkínált tevékenységek közül választhatnak a gyermekek. Az óvodás korú gyermek számára a kötetlenség a legalkalmasabb foglalkozási forma, mely biztosítja a számára a szabad játékot, a tevékenységek szabad megválasztását. A gyermek kötetlenségként éli meg, de az óvónő tudatosan és tervszerűen biztosítja a fejlődéshez szükséges, differenciált tevékenykedés feladatrendszerét. Az óvónőktől nagyfokú, korrekt gyermekismeretet, tudatosságot, szervezési készséget, és kreativitást igényel. Előnyben részesítjük az egyéni, páros, mikro csoportos szervezeti formákat. A mozgás a játék mellett kiemelt területe a nevelésünknek. A témafeldolgozások komplex jellegűek, rendező elv a környezet megismerése köré csoportosított más nevelési tartalmak. Kötött foglalkoztatási forma, a célzott mozgásfejlesztés. Ezt indokolja, hogy a mozgásfejlesztés nagy odafigyelést igényel, balesetveszélyes tevékenység, ezért párhuzamos tevékenységként nem megoldható. A verseny, szabályjátékok stb. több gyermek részvételét igényli. Az óvónő által szervezett tevékenység is biztosít lehetőséget a differenciált fejlesztésre.

9. FEJLESZTŐ PROGRAM

Pedagógiai programunk fő törekvése, hogy a tanulási képességek és kompetenciák célzott fejlesztésével minden gyermeket lehetőségeihez mérten felkészítsünk a zökkenőmentes iskolai életre és az iskolai közösségbe történő beilleszkedésre. A fejlesztő programmal törekszünk kiszűrni az iskolai potenciális tanulási zavarokat.

A fejlesztő program a fő nevelési területeken végzett feladatokba integrálva, indirekt nevelési módszerekkel realizálja a pszichikus funkciók fejlesztését. A gyermeki spontán aktivitásra, érdeklődésre épít. Áthatja az egész óvodai nevelésünket, tudatosan, ennek szellemében tervezzük a mindennapi tevékenységeinket.

9.1.Főbb területei:

Mozgásfejlesztés

- nagymozgások fejlesztése (különös tekintettel szem-kéz, szem-láb koordináció, egyensúlyérzék fejlesztése)
- finommotorika fejlesztése

Testséma fejlesztés

- testrészek ismerete
- a test személyi zónájának alakítása
- testfogalom alakítása

Percepciófejlesztés

- vizuális észlelés fejlesztése
- alaklátás-formaállandóság alakítása
- tapintásos, sztereognosztikus észlelés fejlesztése
- mozgásos, kinesztetikus észlelés fejlesztése
- térészlelés, térbeli viszonyok felismerésének fejlesztése
- hallás, auditív észlelés fejlesztése
- keresztcsatornák fejlesztése

Verbális fejlesztés

- tárgyak megnevezése
- térbeli viszonyok
- osztályozás

9.2. A fejlesztő program alkalmazásának alapelvei:

- szervesen illeszkedik a nevelési programba,
- messzemenően épít a gyermekek érzelmi-belső motivációjára,
- lehetőség szerint kapcsolódjon a gyermekek spontán tevékenységéhez,
- az óvodai nevelés egész időtartamára elosztott, folyamatos, következetes alkalmazást igényel,
- az óvoda egész napos életrendjének minden mozzanatához kapcsolható legyen,
- alapvető követelmény a gyermekek jó közérzetének biztosítása, ezért a fáradtság jeleit észlelve módszerváltás, vagy teljes elhagyás az ésszerű.

Programunkból adódó célok:

- Érzelmi biztonság, családi légkörű nevelés biztosítása.
- A gyermekek alapvető testi, lelki szükségleteik kielégítése.
- Széleskörű gondozási tevékenységgel a gyermekek komfort érzetének biztosítása, az ilyen irányú igények felkeltése, szokásrendek kialakítása.
- Mozgás igény kielégítése, mozgásfejlesztés, az egészséges életmód megalapozása.
- Testi képességek, fizikai erőnlét, edzettség fejlesztése.
- Az óvodás korú gyermekek egészséges, harmonikus személyiségfejlesztése a testi, szociális, értelmi érettség kialakítása az egyéni és életkori sajátosságaik, valamint eltérő fejlődési ütemük figyelembe vételével.
- Önismeretük, pozitív én-képük kialakítása az átélt tapasztalataik és a siker élményhez való juttatások nyomán.
- Az iskolai tanulási képességeket meghatározó pszichikus funkciók fejlesztése, törekvés a tanulási zavarok megelőzésére és kiszűrésére.
- Élményszintű, észrevétlen tanulás lehetőségének biztosítása.
- Tudatosan tervezett, szervezett nevelési eljárások alkalmazásával ismeretekhez, tapasztalatokhoz juttatás.
- Egyénre szabott fejlesztés, alapos, precíz gyermekismeret.
- Érzelmi átélés, érzelmek felismerése, kifejezése, érzelmek feletti kontrol erősítése.
- Erkölcsi értékek alakítása, jó-rossz felismerése, őszinteség, igazmondás, felelősségvállalás, egymás segítése.
- Társas kapcsolataik alakítása közös élmények átélésével.
- Az önérvényesítés és a közösségi magatartás összehangolása egymáshoz való alkalmazkodás, egymásra figyelés, tolerancia fejlesztése.

- A kultúra értékeinek közvetítése, amelyet áthat a játékosság.
- Az igénynívó, belső motiváció finomítása, a jól elvégzett feladat utáni megelégedettség, mint jutalom értékének alakítása.

10. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI A FEJLESZTŐ PROGRAMUNK TÜKRÉBEN

Tevékenységformák

10.1. A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Célunk, hogy megismerjék a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, valamint a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit. Tanulja meg ezek szeretetét, védelmét.

Természeti, társadalmi környezetünket a lehető legjobban kihasználjuk, megismerjük a séták, kirándulások alkalmával. Ebben van a legnagyobb lehetőség a tapasztalati és élményszintű megismerésre, felfedezésre, megfigyelések végzésére. Használunk nagyítót, mikroszkópot, kísérletezések történnek. Az érzékszervek tökéletesítésére is sok alkalom nyílik. Rendszereznek az ún. „hátizsákos túrák”, ahol természetjárás folyik. Ezekben a tevékenységeken szinte minden nevelési terület megjelenik, az egészséges életmód, mozgás hangsúlyozott. Teremben asztalnál csak rendszerező foglalkozások történnek. A meglévő eszközeink jól kiegészítik a természetben történő tapasztalatszerzéseket.

A tevékenység célja:

A gyermekeket körülvevő közvetlen és tágabb társadalmi-természeti környezet felfedezése, felfedeztetése, pozitív viszonyának kialakítása a természeti- emberi- tárgyi világ értékei iránt. E világban szereznek mennyiségi és formai ismereteket, tapasztalatokat és életkorukhoz képest megfelelően eligazodnak, valóság-hű ismeretekkel rendelkeznek.

Az óvodapedagógus feladata; sikerkritériumok:

- a természeti-társadalmi környezet megismerttetése a gyermekekkel, a természet szépségeinek felfedeztetése,
- élmény szintű tapasztalatszerzés az éves terv minden témájában,

- a természeti környezet adta lehetőségek széleskörű kihasználása,
- épít a gyermekek meglévő ismereteire, érdeklődésére, megismerési vágyára,
- a lokálpatrióta szellem megalapozása, a helyi természeti, épített, és kulturális kincsek megismertetése,
- a természet- és környezetvédelmi attitűd megalapozása.

A fejlesztés várható eredményei óvodáskor végére:

- a gyermekek tudják lakcímüket, szüleik nevét, foglalkozását, saját adataikban tájékozottak, családi relációkkal tisztában vannak
- ismerik az évszakokat, jellemző jegyeikkel tisztában vannak,
- megkülönböztetik a napszakokat, neveiket és a hozzájuk kapcsolódó tevékenységeket beazonosítják.
- Az érzékszerveket ismeri, funkcióikkal tisztában van.
- ismerik a házi állatokat, vadon élő állatokat, madarakat, bogarakat
- ismerik a növényeket, gyümölcsöket, zöldségeket.
- gyakorolják a közlekedési szabályokat, ismerik a közlekedési eszközöket
- környezettel kapcsolatos gondolataikat, élményeiket, tapasztalataikat érthetően mondják el
- a helyi természeti-társadalmi környezetet ismerik, annak megbecsüléséhez, megóvásához szükséges ismeretekkel rendelkeznek
- szeretnek túrázni, kirándulni, védik a természetet.

10.2. Matematikai tartalmú tapasztalatok

Az óvodai élet minden területén lehetőséget biztosítunk a matematikai tartalmú tapasztalatok megalapozására. Feladatunk óvodás korban a gyermekek matematikai érdeklődésének felkeltése az elemi ok- okozati összefüggések felismertetése, megtapasztaltatása, a logikus gondolkodás megalapozása. A mindennapjainkban megjelennek a matematikai tartalmú tapasztalatok, amelyek lehetnek cselekedtető, illetve erre irányuló fejlesztő játékok. A gyermekek úgy tanulnak legjobban, ha saját maguk tevékenykedhetnek, próbálgathatnak ki mindent, minél több érzékszerven keresztül. Ahhoz, hogy a gyermekeknél a mennyiség fogalom kialakuljon, különböző problémamegoldó élethelyzetet alakítunk ki, hogy később cselekvés nélkül is tudjanak számolni.

A különböző problémafelvetéssel célunk, hogy belső készítés jöjjön létre a gyermekekben, annak megoldására, vagyis előtérbe kerüljön a logikus gondolkodás- a matematika alapja. Fenntartjuk érdeklődésüket addig, amíg rá nem jönnek a megoldásra, ezzel fejlődik igazán

gondolkodásuk, kitartásuk, figyelmük, ugyanakkor sikerélményhez jutnak a megoldásban és a tevékenységben egyaránt. Mindig figyelembe vesszük a gyermekek egyéni képességeit és különbözőségét, hogy a differenciálást minél hatékonyabban tudjuk megvalósítani.

A tevékenység célja:

A gyermekeket körülvevő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedezése, megtapasztalása játékos formában.

Az óvodapedagógus feladata; sikerkritériumok:

- matematikai helyzetek teremtésével a pozitív viszony kialakítása a problémamegoldó és a logikus gondolkodás iránt,
- a gyermekek matematikai érdeklődését felkeltjük, elemi, ok-okozati összefüggések felismertetésével, megtapasztaltatásával,
- a problémahelyzetek megoldásához és a logikus gondolkodás megalapozása,
- matematikai fogalmakat gyakoroltatjuk, tudatosítjuk,
- egyéni és csoportos fejlesztési lehetőségeket biztosítunk,
- sokrétű, változatos matematikai játéktárral rendelkezünk, változatos eszközöket használunk a témának megfelelően,
- lehetőséget biztosítunk a papír-ceruza feladatokra,
- az óvodás kor végére a tízes számkörben kialakítjuk a szám és mennyiség fogalmát,
- gyakoroltatjuk a tő- és sorszámneveket tízig,
- megismertetjük a sík-mértani formákat és azok jellemzőit,
- hozzátevéssel, elvevéssel megalapozzuk az összeadás, kivonás alapjait,

A fejlesztés várható eredményei óvodáskor végére:

- tudnak különböző szempontok alapján halmazokat létrehozni, ezeket tulajdonság, szín, forma szerint képesek csoportokba rendezni, párosítani,
- tízes számkörben szám és mennyiség fogalmuk kialakult,
- halmazokat tudnak a megadott szempontok alapján bontani, részhalmazokat létrehozni,
- tudatosult a több-kevesebb-ugyanannyi fogalma,
- képesek halmazok elemeit sorba rendezni szín, méret, forma szerint,
- képesek halmazokat összemérni becsléssel, párosítással,
- kialakult a pár-páratlan fogalma,
- mennyiségek összemérésével tudatosult a magasság, hosszúság, tömeg, űrtartalom, terület, szélesség, vastagság, bőség és az ezekkel kapcsolatos fogalmak is,

- ismerik, és helyesen használják a tő- és sorszámneveket,
- megkülönböztetik a sík-mértani formákat,
- szimmetrikus alakzatokat létrehozhatnak térben és síkban,
- a probléma helyzeteket felismerik, azokon gondolkodnak, keresik a megoldás lehetőségét,
- logikus gondolkodásfejlődésük elindult.

10.3. Vizuális nevelés

Az ábrázolás eszközei a szabadpolc rendszer bevezetéséhez jól kihasználtak, hiszen a gyermekeknek bármikor hozzáférhetőek, kedvük, érdeklődésük szerint. Az ábrázolás és a kézimunka erősségeink közé tartozik, gyermekeink a technikák széleskörű formáit ismerik meg és használják saját örömeikre.

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

Heti rendszerességgel frissítjük az óvodánk folyosóján a gyermeki produktumokat.

A tevékenység célja:

A gyermekek élmény és fantázia világának képi, plasztikai, szabad önkifejezése. A gyermekek tér-forma-szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, a szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása. A különböző technikák elsajátítása, készségszintű alkalmazása.

Az óvodapedagógus feladata; sikerkritériumok:

- a gyermekek érdeklődésének felkeltése az ábrázolás különböző anyagaival, technikáival,
- megteremtjük a vizuális önkifejezés feltételeit,
- biztosítjuk a vizuális tevékenységben a differenciálást (az anyag méretében, tévőleges vagy
- szóbeli segítségnyújtásban, kidolgozás szintjében, eszközhasználatban)
- a szép iránti igényük alakítása, jó ízlésük formálása,
- a szabad polcrendszer által biztosítjuk a különféle technikák gyakorlását a szabad játékban,

- téma javaslatokkal élünk, amiből a gyermek választhat,
- az óvónő ötletekkel segítheti a gyermekek megkezdett munkáit.

A fejlesztés várható eredményei óvodáskor végére:

- a gyermekek sokféle technikát ismernek, azokat ügyesen és helyesen alkalmazzák,
- egyéni módon képesek kifejezni élményeiket, fantázia világukat,
- változatos színhasználattal és formaábrázolással élnek,
- örülnek alkotásaiknak, a közös munkáknak,
- észreveszik környezetükben a szépet, gyönyörködnek benne.

10.4. Ének-zene, énekes játék, tánc

Az óvodai nevelésben a zenei nevelés erősen befolyásolja a gyermekek általános fejlődését, ezért elengedhetetlen eszköze nevelőmunkánknak. A zene a kisgyermek életkori sajátosságainak megfelelően érzelmileg hat, feszültséget old, hangulatot teremt, mozgásra készítet, önkifejezésre és önfelelt játékokra ad lehetőséget. Hatással van a gyermek egész személyiségének fejlődésére, értelmi képességeire, gondolkodására, emlékezetére, képzeletére, akaratára, anyanyelvi kifejezőképességére. A zenei nevelés áthatja a mindennapjainkat, különböző tevékenységeinket.

A zene a közösségi érzést, összetartozást, a szeretet érzésének fejlesztésében is rendkívül fontos szerepet tölt be.

A tevékenység célja:

A közös éneklés, a közös énekes játék örömeinek megismertetése, hogy azon keresztül formálódjon a gyermekek zenei ízlése, esztétikai fogékonysága. A gyermekek jussanak minél több olyan zenei élményhez, amely megalapozhatja zenei anyanyelvüket.

Az óvodapedagógus feladata, sikerkritériumok:

- az életkornak és az adott csoport képességeinek megfelelően igényesen válogatjuk össze a zenei anyagokat,
- ritmus és hallásfejlesztésre megfelelő zenei tartalmakat biztosítunk a 3-7 éves korosztálynak,
- biztosítjuk a differenciálást (csoportos, mikro csoportos, egyéni)
- a gyermekek nyelvi kifejezőképességének fejlesztését mondókákkal, gyermekdalokkal segítjük,

- tudatosan figyelünk a dalos játékok érzelmekre gyakorolt hatásának megerősítésére,
- mintaadó szerepünkkel segítjük a gyermekek zenéhez való pozitív kötődésének kialakulását,
- együttjátás során ügyelünk a viselkedési normák helyes irányba alakulására és az esztétikus mozgás finomítására,
- változatos ritmus és hallásfejlesztő tevékenységeket biztosítunk.

A fejlesztés várható eredményei óvodáskor végére:

- a gyermekek élvezettel játszanak énekes játékokat,
- szívesen énekelnek egyedül,
- élvezettel hallgatnak zenét,
- tudnak ritmust, mozgást, dallamot rögzíteni, visszaadni,
- érzik az egyenletes lüktetés és a dalok ritmusát,
- ismernek hangszereket, hangjaikat megkülönböztetik.

10.5. Vers, mese, dramatikus játék

A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese- képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel- feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait.

Az új mesék bemutatásához, dramatizáláshoz a szükséges eszközöket beszerezzük. Az óvónők folyamatosan készítenek különböző eszközöket a mesék illusztrálásához, bemutatásához. Mindenféle bábbal rendelkezünk, ezeket szabadon és célirányosan használják a gyermekek és az óvónők egyaránt.

A tevékenység célja:

A mesével a gyermekek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének segítése, a csodákkal teli meseélmények fonalával a pozitív személyiségjegyek megalapozása. A versek zeneiségével, rímeinek csengésével, az önkifejezés egyik fontos módja.

Az óvodapedagógus feladata, sikerkritériumok:

- a felhasznált irodalmi anyagokat igényes állítjuk össze (népi, klasszikus és kortárs művek)

- az irodalmi anyag változatos feldolgozására törekszünk (mesélés, verselés, bábozás, dramatizálás)
- a gyermekek nyelvi képességeit az irodalom eszközeivel fejlesztjük,
- feladatunknak tekintjük az esztétikai élménynyújtást, pozitív érzelmek kialakítását, a jó-rossz közötti különbség felismerését,
- a mesével, verssel a gyermek belső képi világát és a mesetudatot alakítjuk,
- eszköztárunk tartalmaz humoros verseket, meséket, mondókákat,
- kialakítjuk a meséléshez, verseléshez szükséges ceremóniát, ehhez biztosítjuk a nyugodt helyszínt és légkört,
- a mese többszöri átéléséhez kéthetes feldolgozási ciklust alkalmazunk. Egyik hét a mesélés befogadás hete, a második a mese feldolgozásának a hete.

A fejlesztés várható eredményei óvodáskor végére:

- a gyermekek szívesen ismételtetik a verseket, rigmusokat,
- várják, igénylik, szeretik a mesehallgatást,
- szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak társaiknak és önmaguk örömeire,
- tudnak meséket, történeteket kitalálni, és azt megjeleníteni,
- fantáziájuk, belső képi világuk fejlett.

10.6. Célzott mozgásfejlesztés

A célzott mozgás fejlesztés során feladatunk, hogy a gyermekek örömmel mozogjanak, ehhez sokféle mozgásfejlesztő eszközt kínálunk fel és hozzá változatos gyakorlatokat tervezünk. A tevékenységek felépítése mindig mozgásos játékkal zárul, amely biztosítja a gyermekek számára a siker és kudarc helyes megélését, a csapatszellem erősítését, szabálytudat alakítását. Intézményünk sok mozgásfejlesztő eszközzel rendelkezik, amelyet pályázatok elnyerésével gazdagítunk.

A tevékenység célja:

- a gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése, a mozgás megszerettetése,
- a rendszeres mozgással egészséges életvitel kialakítása,
- mozgás tapasztalatok bővítése, sok gyakorlással, mozgáskészségek alakítása,
- testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztése,
- mozgáson keresztül az értelmi struktúrák és a szociális képességek fejlesztése,
- a téri helyzetek felidézésével a vizuális memória fejlesztése,
- térészlelés, testséma, az ehhez kapcsolódó fogalmakkal szókincs bővítés,

- keresztcsatornák fejlesztése,
- én-tudat, a szocialitás, a pozitív én-kép erősítése,
- társas kapcsolatok bővítése,
- helyes magatartási formák alakítása (önuralom, alkalmazkodás, tolerancia)
- siker, kudarc átélése, feldolgozása.

Az óvónő feladata, sikerkritériumok:

- a gyermekek életkorának, fejlettségének figyelembe vételével a célzott mozgásfejlesztést tudatosan tervezzük meg,
- változatos eszközhasználatot biztosítunk,
- segítjük a siker és kudarc élmény feldolgozását,
- jó idő esetén, az udvaron a célzott mozgásfejlesztést szabad levegőre tervezzük,
- tudatosan fejlesztjük a gyermekek erőnlétét, gyorsaságát, ügyességét, állóképességét,
- változatos labdajátékokat, zenés tornákat és tartásjavító tornákat is tervezünk.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- a gyermekek szeretnek mozogni, számukra élményt jelent minden tevékenység, ami mozgásos jellegű,
- mozgásuk ügyes, összerendezett, szem-kéz és szem-láb koordinációjuk összehangolt,
- tudnak a térben tájékozódni, ismerik a téri irányokat,
- ismerik testrészeiket, testfogalmuk kialakult, testrészeikkel az utasításoknak megfelelően végzik a gyakorlatokat,
- ismernek tornával, mozgással kapcsolatos fogalmakat,
- tudnak örülni egymás sikereinek, de tudják elviselni a kudarcot is,
- a versenyjátékokkal kialakult a csapatszellem,
- a mozgás által én-tudatuk erősödik, egészséges önbizalommal rendelkeznek,
- képesek egymáshoz alkalmazkodni, egymással türelmesek, segítőkészek.

10.7. Játék, játékba integrált tanulás

A tevékenység célja:

- a gyermekek élményeinek, szabad képzettársításának, ötleteinek, önkéntességen alapuló, kreatív kifejezése, megvalósítása,
- a játék folyamán célunk a társas kapcsolatok alakítása, ismeretek, tapasztalatok szerzésével a személyiség gazdagítása,

- a játékba integrált tanulás célja, hogy indirekt módon közvetítsük a gyermekek felé az ismereteket, jártasságokat, készségeket.

Az óvodapedagógus feladatai, sikerkritériumok:

- biztosítjuk a játékhoz szükséges feltételeket (hely, idő, eszköz), a játék önkéntességét,
- szabadságát tiszteletben tartjuk,
- a közösen kialakítjuk a játékvezetést és a játék átadás szempontjait,
- különböző játékformák tartalmát, minőségét gazdagítjuk, a gyermekek egyéni sajátosságainak, érdeklődésének, élményvilágának figyelembe vételével,
- a játékba integrált tanuláshoz biztosítjuk a feltételeket, azokat tudatosan alkalmazzuk, a gyermekek egyéni fejlettségéhez, igényeihez igazítjuk,
- a gyermekek önállóan dönthetnek, hogy a játék során kivel, mivel és hol szeretnének játszani,
- a játékhoz témakörnek, a gyermekek fejlettségének megfelelő sokféle eszközt biztosítunk.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- a gyermekek több napon keresztül képesek egyazon játéktémában együttesen részt venni,
- dominánsan jelentkezik a szerepjáték,
- az ismert meséket dramatizálják, elbábozzák,
- bonyolult építményeket képesek alkotni,
- élvezik a szabályjátékot, képesek a normák, szabályok betartására,
- társas viselkedésükben megjelennek az óvodában kialakított normák,
- kommunikációjuk gazdag, kulturált, érthető.

10.8. Munka jellegű tevékenységek

A tevékenység célja:

A munka jellegű tevékenységek megszerettetésével a gyermekek feladathoz való viszonyulásának, magatartás formáinak (kitartás, kötelességtudat) és társas kapcsolatainak (együttműködés, tolerancia) fejlesztése.

Az óvodapedagógus feladata, sikerkritériumok:

- különböző típusú és jellegű munka tevékenységeket tervezünk, és azok feltételeit biztosítjuk 3-6 éves korban,

- törekszünk arra, hogy a gyermeki munkát mindig az önkéntesség és a játékos kipróbálás jellemezze,
- a mindennapokban jelentkező apróbb megbízatásokba bevonjuk őket, építünk a segítő szándékukra,
- közösségért végzett munka fontosságát tudatosítjuk a gyermekekben,
- a munka fogásokat bemutatjuk, modellt nyújtunk, és az eredményeket ösztönzően, pozitívan
- értékeljük,
- saját személyükkel kapcsolatos teendőiket és az önkiszolgálást napi rendszerességgel gyakoroltatjuk.

A fejlesztés várható eredményei óvodáskor végére:

- a gyermekek szeretnek közösen dolgozni, tevékenykedni,
- örülnek, ha a kötelességüket teljesítették,
- önállóan, igényesen végzik a munkát,
- szívesen vállalkoznak egyéni megbízatások elvégzésére,
- igénylik és aktívan hozzájárulnak környezetük rendjéhez,
- személyükkel kapcsolatos tennivalóikban igényesek, önállóak

10.9. Testséma fejlesztés

A tevékenység célja:

A testrészek és azok funkcióinak tudatos megismerése. A testrészek változtatott helyzetekben történő felismerése, azokkal különböző mozgásos gyakorlatok végzése. A test személyi zónájának feltérképezése, a négy fő irány mező megismerése, tudatos alkalmazása. Oldaliság kialakítása.

Az óvodapedagógus feladatai, sikerkritériumok:

- először a főbb testrészeket és azok funkcióit ismertetjük meg a gyermekekkel, játékos mozgásos gyakorlatok keretében,
- kihasználjuk a spontán adódó élethelyzeteket a gyakorlásra, tudatosításra,
- megismertetjük, tudatosítjuk a jobb és bal oldalt, ehhez jelző pántot használunk, ezáltal segítjük az eligazodást,
- tudatos szituációkat teremtünk arra, hogy a négy fő irány mezőt megismertessük és
- tudatosítsuk,
- téri helyzeteket, téri irányokat megismertetjük,

- papír-ceruza feladatokat is alkalmazunk a testséma fejlesztésére,
- emberábrázolás keretében elemezzük a rajzokat, felmérjük a testséma alakulás fázisait,
- nevelő eljárásainkat ennek függvényében választjuk meg,
- a gyermekek fejlődését nyomon követjük, ezeket rögzítjük, a szülőket az eredményekről fogadó órán tájékoztatjuk.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- ismeri a testrészeket, azokat megnevezi, funkciójukkal tisztában van,
- különböző testhelyzetekben az utasításoknak megfelelően végez mozgásos gyakorlatokat,
- oldalisága kialakult, ismeri a jobb és bal oldalt,
- beépült a balról jobbra haladás, kezessége kialakult,
- ismeri testének elülső és hátulsó részeit,
- ismeri testének függőleges zónáit,
- megváltoztatott testhelyzetben is képes eligazodni.

10.10. Tapintásos észlelés fejlesztése

A tevékenység célja:

Tapintási tapasztalatok gyűjtésével a sztereognosztikus észlelés fejlesztése és ezzel egyidejűleg a kéz, a finommotorika ügyesítése, az írás előkészítése céljából.

Az óvodapedagógus feladata, sikerkritériumok:

- mindennel, amivel a gyermekek találkoznak környezetükben tapintás útján is megismertetjük őket, amely során tapasztalatokat gyűjtenek, információkhoz jutnak,
- ezeket a tapasztalatokat szóban is megbeszéljük,
- különféle technikákkal ismertetjük meg a gyermekeket, azok helyes alkalmazását elsajátíttatjuk,
- célzott fejlesztéseket alkalmazunk, annak érdekében, hogy pusztán tapintással is felismerjék a tárgyakat, anyagokat, azok jellemzőit el tudják mondani.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére:

- szeretnek gyurmázni, ismerik a gyurmázási, agyagozási technikákat, alkotásokat hoznak létre,
- változatos technikákat ismernek, alkalmaznak, az ábrázolás eszközeit helyesen alkalmazzák,

- tapintás útján felismernek tárgyakat, dolgokat, azokat képesek megnevezni, tulajdonságait elmondani, csoportosítani, párosítani,
- tudnak különbséget tenni különböző felületek, anyagok között, jellemzőiket verbálisan is kifejezik,
- tapintás útján való információ, tapasztalat szerzés természetes tevékenységei közé tartozik.

10.11. Térészlelés

Tevékenység célja:

Saját testükhöz viszonyítva megismertetjük az alapvető téri irányokat a gyermekekkel. Begyakoroltatjuk a jobb - bal oldalirányokat és a négy fő iránymezőt.

Az óvodapedagógus feladatai, sikerkritériumok:

- a mozgásos feladatokban, játékos szituációkban gyakoroltatjuk, tudatosítjuk a téri irányokat, helyzeteket,
- játékos feladatok adásával gyakoroltatjuk a négy fő iránymezőt,
- kialakítjuk, biztossá tesszük a domináns oldalt,
- minden papír-ceruza feladatban balról-jobbra haladást gyakoroltatjuk,
- megváltoztatott testhelyzetekben is tudatosítjuk a téri irányokat.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- ismeri az alapvető téri irányokat,
- ismeri és kifejezi az alapvető térbeli helyzeteket,
- tudatosult a balról-jobbra haladás,
- utasításoknak megfelelően alkalmazza a térbeli irányokat a térben és síkban egyaránt,
- a téri irányokat önállóan is megnevezi a szituációknak megfelelően,
- ezeket változtatott testhelyzetekben is képes alkalmazni, megnevezni,
- oldalisága kialakult,
- helyzeteket, irányokat képes helyesen meghatározni,

10.12. Vizuális észlelés

Tevékenység célja:

A külvilág differenciált észlelésére neveljük a gyermekeket. Sok mozgással, különböző észlelő funkciók együttes működtetésével fejlesztjük. Mindebbe bevonjuk a szem- kéz koordinációt és az alaklátást.

Az óvodapedagógus feladatai, sikerkritériumok:

- mozgásos feladatokban, játékos szituációkban megláttatjuk a külvilág sokszínűségét,
- a szemmozgás, szemfixáció tudatos kontrollját erősítjük,
- kialakítjuk az egészlegesség észlelését,
- vizuális időrendiséget képek kirakásával, elmesélésével alakítjuk,
- a vizuális ritmust különböző vizuális minták kirakásával gyakoroltatjuk,
- a vizuális memória fejlődését játékos feladatokkal segítjük.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- képes halmazból tárgyat és tárgy részletét kiemelni,
- hiányos képeket felismeri, észreveszi, hogy mi hiányzik róla,
- vizuális ritmust három, négy elem váltogatásával ki tud rakni,
- bonyolultabb puzzle kirakására képes.

10.13. Auditív észlelés

A tevékenység célja:

A hallás tökéletesítésére, hallásingerek differenciálására különböző hangok, zajok felismerése, azonosítása, spontán adódó és célzott fejlesztési lehetőségek alkalmazásával.

Az óvodapedagógus feladata, sikerkritériumok:

- megismertetjük környezetünk hangjait, kirándulások alkalmával a természetben előforduló hangokat felismertetjük,
- minden környezetünkben előforduló hangot, zajt, amit ember, állat, természeti jelenségek közlekedési eszközök, tárgyak, anyagok adnak, azokat felfedeztetjük a gyermekekkel,
- egyre finomítjuk a felismerést és megnevezést a hang vagy zaj forrására vonatkozóan,
- hallásfejlesztő játékokat alkalmazunk, különös tekintettel a környezetismeret, énekzene nevelési területeken,

- fejlesztjük az auditív memóriát, ehhez gazdag játéktárat használunk.

A fejlesztés várható eredményei óvodáskor végére:

- képes megkülönböztetni környezetének hangjait, azokat képes megnevezni, ezzel kapcsolatos fogalmakat ismer,
- felismeri az emberi hangokat, zajok sokaságát, megkülönbözteti a közlekedési eszközök, természeti jelenségek, használati tárgyak keltette hangforrásokat.

10.14. Keresztcsatornák fejlesztése

A tevékenység célja:

Két érzékszerv összekapcsolása, együttes működésük fejlesztése, tökéletesítése.

Az óvodapedagógus feladata, sikerkritériumok:

- olyan célzott fejlesztéseket alkalmazunk, amiben a keresztcsatornákat összekapcsoljuk, hogy a gyermekek két érzékszervet használjanak egyszerre,
- tudatosan tervezzük és összegyűjtjük a játékos fejlesztési lehetőségeket,
- a gyakorlatban célzottan alkalmazzuk, de a spontán adódó lehetőségeket is felismerjük és kihasználjuk a keresztcsatornák fejlesztésére.

A fejlesztés várható eredményei óvodáskor végére:

- képes összehangolni egy-egy feladatban, szituációban két érzékszervének működését, ezzel feladat megoldásai helyesek,
- tudja együttműködtetni:
 - vizuális-tapintásos funkcióit,
 - vizuális-auditív funkcióit,
 - vizuális-kinesztetikus funkcióit,
 - auditív-tapintásos funkcióit.

10.15. Verbális fejlesztés

A tevékenység célja:

A fejlesztő programhoz kapcsolódó fogalmak, kifejezések, megnevezések elsajátítása, aktív szókincsbe való építése, a mindennapi beszédben való használat. A felnőttek jól érthető, nyelvtanilag pontos beszédével a mintaadás segítése.

Az óvodapedagógus feladata, sikerkritériumok:

- az óvodai élet minden területét átöleli az anyanyelvi nevelés (szókincsbővítés, beszélgetés,
- kérdések feltevése, megválaszolása)
- kihasználjuk a spontán adódó lehetőségeket a szókincsbővítésre (hogyan megnevezzék a körülöttük levő tárgyakat, ruházatuk darabjait, testrészeit, cselekvéseket, térbeli irányokat, helyzeteket, idővel kapcsolatos fogalmakat, kifejezéseket)
- az anyanyelvi nevelést a gyermekek egyéni fejlettségéhez igazítva, differenciáltan segítjük

A fejlesztés várható eredményei óvodáskor végére:

- ruházatuk minden darabjának tudják a nevét és azzal is tisztában vannak, hogy az melyik testrészükre való,
- ismerik testrészeik neveit, a legaprólékosabb részleteket is, tisztában vannak azok funkcióival,
- cselekvéseket tudnak megnevezni, ami a testsémával a nagy és finom mozgásokkal kapcsolatosak,
- térbeli irányokat tudnak helyesen, a szituációknak megfelelően megnevezni, a fogalmak tartalmával tisztában vannak,
- térbeli helyzeteket pontosan tudnak meghatározni, a fogalmak a nagy és finom mozgással, testsémával, lateralitással és az időrendiséggel kapcsolatosak,
- ismerik az alapformákat, alapszíneket,
- képesek különbséget tenni méretek között,
- észreveszik a hasonlóságot és különbözőségeket, azokat helyesen tudják megnevezni, kifejezni,
- idővel kapcsolatos fogalmakat ismer.

10.16. Egészséges életmódra nevelés

A tevékenység célja:

A gyermekek egészséges életvitel igényének alakítása, testi, lelki, mentális fejlődésük elősegítése.

Az óvodapedagógus feladata, sikerkritériumok:

- biztosítjuk a gyermekek gondozását, testi szükségleteiket, mozgás igényük kielégítjük, segítjük komfort érzetüket

- a gyermekek fejlődéséhez megteremtjük az egészséges környezetet
- szeretetteljes légkörben mentális egészségüket kialakítjuk, megőrizzük, törekszünk a bizalmon, tiszteleten alapuló kapcsolatok létrehozására
- a testápolási, öltözködési, étkezési szokásokat „szimbólumokkal” erősítjük meg
- a szokás rendeket következetes kialakítjuk, gyakoroltatjuk
- a mindennapi levegőzést és a nyugodt pihenés feltételeit megteremtjük
- esztétikus, ízléses, egészséges környezetet biztosítunk

A fejlesztés várható eredményei óvodáskor végére:

- a testápolási szokásoknak megfelelően a gyermekek teljesen önállóan, felszólítás nélkül tisztálkodnak, fogat mosnak, fésülködnek,
- a tisztálkodási eszközökre vigyáznak, azokat a pontos helyére teszik,
- a zsebkendőt önállóan használják,
- önállóan eldöntik, hogy mennyi ételt fogyasztanak, önállóan töltenek vizet,
- esztétikusan terítnek, kulturáltan étkeznek, helyesen használják az evőeszközöket,
- étkezés közben halkán beszélgetnek,
- teljesen önállóan öltözködnek, cipőjüket bekötik, ismerik a helyes sorrendiséget az öltözködésben,
- a ruhájukat összehajtva, rendezetten a helyükre teszik,
- környezetükben igyekeznek mindenütt rendet tartani,
- ügyelnek saját küllemükre,
- a sikerélmények által önbizalmuk, pozitív énképük erős.

10.17. Érzelmi, erkölcsi, értékorientált közösségi nevelés

A tevékenység célja:

A gyermekek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak, képességeinek kibontakoztatása a közösségen belül, a csoport normái alapján.

Az óvodapedagógus feladata, sikerkritériumok:

- érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, családias légkör teremtünk a beszoktatástól az óvodáskor végéig,
- kialakítjuk a gyermek-gyermek és felnőtt-gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatát,
- a gyermekek érzelmekre épülő kapcsolatteremtő képességét erősítjük a barátságok kialakulása érdekében,
- belső kontrollos személyiségű, sikerorientált gyermekek nevelésére törekszünk,

- közös élmények biztosításával a csoportkohézió elősegítése.

A fejlesztés várható eredményei óvodáskor végére:

- ragaszkodnak az óvodához, óvónőikhez, társaikhoz, ezt érzelmekben, szavakban, tettekben fejezik ki,
- a gyermekek igényévé válik a helyes cselekvés, viselkedés szabályainak a betartása,
- egymást is megkéri, esetleg figyelmeztetik a szabályok betartására,
- kérés nélkül is segítenek egymásnak, együtt éreznek a közösség tagjaival,
- szívesen dolgoznak a közösségért, bíznak önmagukban,
- konfliktus helyzeteket próbálják önállóan megoldani,
- érdeklődnek társaik, barátaik iránt,
- a csoportba érkező vendéget szívesen fogadják,
- szavak nélkül is értik környezetük jelzéseit, érzéseit,
- ismerik saját képességüket, tudják értékeiket, de ismerik korlátaikat is,
- egészségesen érvényesítik önmagukat, de ezt társaik rovására nem teszik,
- érdeklődésüket kinyilvánítják,
- igyekeznek legyőzni az akadályokat,
- éretté válnak az iskolába lépésre.

11. A GYERMEK FEJLŐDÉSÉNEK NYOMON KÖVETÉSE

A törvényi előírások betartásával, minden csoportban felmenő rendszerben kialakított dokumentáció. Olyan megfigyelési szempontokat, szűréseket tartalmaz, amelyek segítik a fejlődés várható jellemzőinek feltárását. A gyermek fejlettségének elemzését végezzük az óvodáskor végére elérendő fejlettségi mutatók és az önmagához viszonyított fejlődés mentén. A gyermekek fejlődését nyomon követő kötelező dokumentum összhangban van az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjával, a helyi pedagógiai programmal. A dokumentáció tartalmazza a gyermek anamnézisének, fejlettségi szintjét, a fejlődés ütemét, a differenciált nevelés irányát, a gyermek a fejlődési mutatókat, egyéb megfigyeléseket, a fejlődést segítő megállapításokat, intézkedéseket, az elért eredményt. Amennyiben szakértői vizsgálatra is sor került, akkor annak megállapításait, a fejlődést szolgáló intézkedésre tett javaslatait, a felülvizsgálat megállapításait, és a szülői tájékoztatás feljegyzéseit. Saját intézményünkre vonatkozóan a kialakított megfigyelési szempontsorunk alapján készítettük el a gyermeki fejlődést nyomon követő dokumentumot.

A Pedagógiai Programunkhoz igazodó **Egyéni fejlődést nyomon követő** dokumentációnk felépítése:

- Személyiséglap,
- Személyazonosságot igazoló dokumentumok fénymásolatai,
- Bemeneti szint,
- Fejlődés nyomon követésének táblázatai,
- Óvónők által végzett szűrések: Bendegúz Fejlődésvizsgáló Rendszer (BEFER)
- Félévente rögzített megfigyelések, családlátogatásról, fogadóórákról, intézkedési tervekről készített feljegyzések,
- Szűrések eredményei; Szakértői Bizottság, Nevelési Tanácsadó megállapításai, javaslatai,
- Egyéni fejlesztési napló (HH, HHH, BTMN)
- Igazolások

Mivel programunkkal törekszünk kiszűrni a potenciális tanulási zavarokat ezért vizsgálatokat, megfigyeléseket, méréseket végzünk, amit a gyermeki fejlődés nyomon követésében vezetünk minden gyermekről. A magunk által összeválogatott és jónak, hatékonyak bizonyuló vizsgálati típusokat 2020. szeptembere óta alkalmazzuk. A gyermekek számára játékos feladathelyzetek teremtésével a 7 terület gyorsan és mégis pontosan vizsgálható.

Az általunk alkalmazott vizsgálati fajták:

1. Goodenough-féle emberábrázolás vizsgálata
2. Akusztikus differenciálás
3. Vizuális emlékezet
4. Formamásolás
5. Vizuális diszkrimináció
6. Vizuális differenciálás
7. Relációszókincs

Minden terület végén pontozható és százalékolható eredményszámítás történik, amely lehetővé teszi a matematikai adatokkal való kimutatást, így az elért szintek egységesen való kezelését és az évenkénti fejlődési ív szemléltetését is.

Ha bármely területen elmaradást tapasztalunk, csoporton belül célirányosan foglalkozunk a gyermekkel vagy szakemberhez irányítjuk. Ha megállapításra kerül a részképesség zavar bármely fajtája, megkezdődik az egyéni fejlesztés, egyénre szabott fejlesztési terv alapján. Mindez annak tükrében, hogy azok az alapvető tanulási készségek és képességek kialakuljanak iskolakezdésre, amelyek lehetővé teszik az írás-olvasás-számolás elsajátítását.

Fontos megemlíteni a tanulás szervezésével kapcsolatban, hogy az élményszintű észrevétlen tanulást preferáljuk, mindent, amit csak lehet, természetes környezetben figyeltetünk meg, minden érzékszerv bevonásával ismeretekhez, tapasztalatokhoz juttatjuk a gyermekeket. A spontán adódó lehetőségeket kihasználjuk a tapasztalatszerzésre építünk, a gyermekek meglévő tudására. Olyan környezetet teremtünk, ahol a gyermekeknek van lehetőségük kérdések feltevésére, nyitott az óvodai élet a kísérletezésekre, felfedezésekre, kipróbálásokra, figyelembe vesszük a gyermekek ötleteit, elképzeléseit, érdeklődési területeit és ehhez igazítjuk a tárgyi környezetet is. A tanulási folyamatban célzott fejlesztések esetén az egyéni és mikro csoportos formát helyezzük előtérbe, az óvónők által szervezett tevékenységek csak ezután következnek, és a legkevesebbszer fordulnak elő. Alkalmazzuk a kompetencia alapú óvodai nevelést és az inkluzív pedagógiát.

A fejlődés nyomonkövetésének táblázata:

Célzott mozgásfejlesztés

	Célzott mozgásfejlesztés								
1.	A gyermek a mozgásos tevékenységeket örömmel végzi.								
2.	Életkorának megfelelően reprodukálja a látott mozgásokat.								
3.	Mozgása életkorának megfelelően összerendezett.								
4.	Életkorának megfelelően használja az eszközöket.								
5.	Képes adott jelre tempót változtatni.								

6.	Képes adott jelre irányt változtatni.								
7.	Ismeri a téri irányokat.								
8.	Ismeri a téri helyzeteket.								
9.	Egyensúlyérzéke fejlett.								
10.	Sor- és váltóversenyekben aktív.								
11.	Szem-kéz koordinációja összehangolt.								
12.	Szem-láb koordinációja összehangolt.								
13.	Jobb-bal oldalt megkülönböztet.								
14.	Oldalisága kialakult.								

Játéktevékenységek fejlettsége

	Játéktevékenységek fejlettsége								
1.	A gyermek elmélyülten játszik.								
2.	Önállóan megteremti a játékához szükséges időt, helyet, eszközt.								
3.	A játék során együttműködő.								
4.	Önállóan dönti el kivel játszik.								
5.	A játékeszközökön önállóan megosztózik.								
6.	A játékokat megóvja.								
7.	Konstruktív játéka ötletes.								

8.	Életkorának megfelelő kreatív játék tevékenységeket folytat.								
9.	Szerepjátéka elmélyült, tartalmas.								
10.	A játék szabályait betartja.								
11.	Játék közbeni kommunikációja, metakommunikációja gazdag, árnyalt.								
12.	Játékba integrált tanulásban érdeklődő.								
13.	Él a szabadpolc rendszer lehetőségeivel.								

Társas viselkedés, szokásrend alakulása

	Társas viselkedés, szokásrend alakulása								
1.	Önállóan, a közösen elfogadott norma szerint köszön.								
2.	A felnőtteket, gyermekeket udvariasan szólítja meg.								
3.	Udvariasan tud kérni, megköszönni.								
4.	Konfliktusait agresszió nélkül is meg tudja oldani.								
5.	Baráti kapcsolatai alakulnak.								
6.	A közösség normáit, szabályait betartja.								

7.	Önérvényesítése egészséges, akaratát nem mások rovására érvényesíti.								
8.	Érzelmi élete gazdag, érzelmeit kifejezi.								

Testséma fejlettsége

Testséma fejlettsége									
1.	Fej								
2.	Törzs								
3.	Hát								
4.	Has								
5.	Homlok								
6.	Szemöldök								
7.	Szem								
8.	Szemhéj								
9.	Arc								
10.	Orr								
11.	Száj								
12.	Nyelv								
13.	Fog								
14.	Áll								
15.	Fül								
16.	Nyak								
17.	Váll								
18.	Kar								
19.	Könyök								
20.	Csukló								
21.	Kéz								
22.	Kézfej								
23.	Tenyér								
24.	Ujjak								
25.	Mellkas								

26.	Derék								
27.	Csípő								
28.	Láb								
29.	Comb								
30.	Térd								
31.	Boka								
32.	Lábfej								
33.	Talp								
34.	Sarok								

Vizuális észlelés fejlettsége

	Vizuális észlelés fejlettsége								
1.	Képes tárgyat halmazból vagy a tárgy részletét kiválasztani.								
2.	Felismeri, hogy adott tágyról, képről mi hiányzik.								
3.	Vizuális ritmus kirakására képes.								
4.	Tud részekből egészet összerakni.								

Tapintásos észlelés fejlettsége

	Tapintási észlelés fejlettsége								
1.	Vizuálisan felismert tárgyat tapintás útján kikeres és fordítva is.								
2.	Felismeri környezete tárgyait tapintás útján.								
3.	Felismeri környezete anyagait tapintás útján.								

4.	Az azonosított dolgokat képes jellemezni.								
----	---	--	--	--	--	--	--	--	--

Auditív észlelés fejlettsége

Auditív észlelés fejlettsége									
1.	Megkülönbözteti társai hangját.								
2.	Megkülönbözteti a közlekedési eszközök hangjait.								
3.	Megkülönbözteti a természeti jelenségek hangjait.								
4.	Megkülönbözteti a használati tárgyak hangjait.								
5.	Megkülönbözteti testünk hangjait.								
6.	Megkülönbözteti az állatok hangjait.								

Térészlelés fejlettsége

Térészlelés fejlettsége									
1.	Fent								
2.	Lent								
3.	Alatt								
4.	Fölött								
5.	Föl								
6.	Fölé								
7.	Le								
8.	Alá								
9.	Előre								

10.	Elöl								
11.	Hátra								
12.	Hátul								
13.	Mellett								
14.	Mellé								
15.	Között								
16.	Jobb								
17.	Bal								
18.	Mögé								
19.	Elé								
20.	Jobbra								
21.	Balra								
22.	Túl								
23.	Közé								

Keresztcsatornák fejlettsége

	Keresztcsatornák fejlettsége								
1.	Hang alapján azonosít vizuális képet.								
2.	Jellemzi azt a tárgyat, amit tapintás útján felismer.								
3.	Hátára rajzolt formát felismer.								

Verbális fejlettség

	Verbális fejlettség								
1.	Meg tudja nevezni a környezetében található tárgyakat.								
2.	Cselekvéseket megnevez.								

3.	Megnevezi a színeket.										
4.	Megnevezi a 4 alapformát.										
5.	Ismeri az ellentétpárokat.										
6.	Térbeli helyzeteket megnevez.										
7.	Idővel kapcsolatos fogalmakat ismer.										
8.	Környezetének metakommunikációs jeleit észreveszi.										
9.	Megfigyeléseit, tapasztalatait életkorának megfelelően megfogalmazza.										
10.	Beszédkedve, kommunikációja fejlett.										
11.	Beszéde tiszta, érthető.										
12.	Beszédfigyelme kialakult.										
13.	Verbális memóriája életkorának megfelelő.										

Gondolkodási folyamatok fejlettsége

	Gondolkodási folyamatok fejlettsége										
1.	Figyelmének tartóssága életkorának megfelelő.										
2.	Eseményeket képes időrendbe rakni.										
3.	Időismerete életkorának megfelelően alakul.										

4.	Megfigyelőképessége életkorának megfelelően fejlett.								
5.	Kérdésekre adekvát válaszokat ad.								

Testápolás

Testápolás									
1.	A WC-t önállóan, a szokásoknak megfelelően használja.								
2.	Önállóan, a szokásoknak megfelelően mos kezét.								
3.	A szokásoknak megfelelően ruhájára, eszközökre, vízcsapra ügyel.								
4.	Önállóan, a szokásoknak megfelelően mos fogat.								
5.	A fogmosáshoz szükséges eszközöket rendben, tisztán tartja.								
6.	A zsebkendőt önállóan használja.								
7.	Önállóan fésülködik.								
8.	Tisztaság igénye kialakult.								

Öltözködés

Öltözködés									
1.	Életkorának megfelelően, önállóan, megfelelő sorrendben vetkőzik.								

2.	Életkorának megfelelően önállóan, megfelelő sorrendben öltözködik.								
4.	Polcát rendben tartja.								
5.	Cipőfűzőjét megkötöti.								

Étkezés

	Étkezés								
1.	Az evőeszközöket helyesen használja.								
2.	Kulturáltan étkezik.								
3.	Ügyel az asztal esztétikus rendjére.								
4.	A naposi feladatokat ellátja.								

Pihenés

	Pihenés								
1.	Mese, vers, ének hallatán ellazul, nyugalom tölti el.								
2.	Igényli a pihenést.								

Munka jellegű tevékenységek

	Munka								
1.	A gyermek szívesen végez munka jellegű tevékenységeket.								
2.	A gyermek jártas a munkafolyamatokban.								
3.	Kitartó, az elkezdett munkát befejezi.								

4.	Megbecsüli mások munkáját.								
5.	Segítőképz.								

Külső világ tevékeny megismerése

	Külső világ tevékeny megismerése								
1.	Családi relációkban eligazodik.								
2.	Adataiban eligazodik.								
3.	Ismeri az évszakokat és azok jellemzőit.								
4.	Ismeri a napok neveit, és a hozzájuk kapcsolódó óvodai tevékenységeket.								
5.	Ismeri a napszakokat, az ehhez kapcsolódó tevékenységeket.								
6.	Ismeri a környezetében található állatokat.								
7.	Ismeri a környezetében található növényeket.								
8.	A gyalogos közlekedés szabályait betartja.								
9.	Ismeri a közlekedési eszközöket.								
10.	Természeti, társadalmi környezettel kapcsolatos reális, valóság-hű ismeretei vannak.								
11.	Az érzékszervek funkcióival tisztában van.								

12.	Az ünnepekhez kapcsolódó hagyományokat ismeri.								
13.	Szeret túrázni, kirándulni.								
14.	Védi a természetet.								

Matematikai tartalmú tapasztalatok

	Matematikai tartalmú tapasztalatok								
1.	A problémák megoldását keresi, gondolkodik a megoldási lehetőségeken.								
2.	Tud a megadott szempontok alapján halmazokat létrehozni.								
3.	Kialakult a több-kevesebb-ugyanannyi fogalma.								
4.	Adott szempont szerint képes sorba rendezni.								
5.	Ismeri a tőszámneveket.								
6.	Ismeri a sorszámneveket.								
7.	Tud hozzátenni, elvenni, ugyanannyivá tenni.								
8.	Ismeri a pár-páratlan fogalmát.								
9.	Tízes számkörön belül számfogalma kialakult.								
10.	Tízes számkörön belül mennyiségfogalma kialakult.								
11.	A térbeli kiterjedések relációs viszonyait ismeri.								

12.	Felismeri a sík-mértani formákat.								
13.	Felismeri a térmértani testeket.								
14.	Felismeri a tükrös alakzatokat.								

Vers, mese, dramatikus játék

	Vers, mese, dramatikus játék								
1.	Bekapcsolódik a verselés, mesélés felkínált lehetőségeibe.								
2.	Önállóan tud verset mondani.								
3.	Önállóan tud mesét mondani.								
4.	A párbeszéd elemeit megjegyzi.								
5.	Szívesen vállal szerepet a dramatizálásban.								
6.	Dramatizálásnál hangereje, hangszíne, hangsúlya megfelelő.								
7.	Erkölcsei értékítéleteket képes levonni.								
8.	Képes az irodalmi élmény átélésére.								
9.	Értékként kezeli a könyveket.								

Ének-zene, énekes játék, tánc

	Ének-zene, énekes játék, tánc								
1.	A gyermek élvezettel játssza a dalos játékokat.								
2.	Szívesen vállal szerepet.								
3.	Érzi az egyenletes lüktetést.								
4.	Halk-hangos érzékeltetésére képes.								
5.	Gyorsabb-lassabb érzékeltetésére képes.								
6.	Magas-mélyérzékeltetésére képes.								
7.	Érzi a dalok, mondókák ritmusát.								
8.	Felismeri, megnevezi, használja az óvodai ritmushangszereket.								
9.	Dallamot reprodukál.								
10.	Ritmust reprodukál.								
11.	Képes dallamot bújtatni.								
12.	Tánc lépései, mozdulatai kifejezőek.								
13.	Dallammotívumot kitalál.								
14.	Önállóan, tisztán énekel.								

Ábrázoló tevékenységek, finommotorika fejlettsége

	Ábrázoló tevékenységek, finommotorika fejlettsége								
1.	Szívesen vesz részt alkotó tevékenységekben.								

2.	Ceruza fogása helyes.								
3.	Festési technikákat ügyesen alkalmaz.								
4.	Az ollót helyesen használja.								
5.	A ragasztót helyesen használja.								
6.	Mintázási, formázási technikákat helyesen alkalmaz.								
7.	Barkácsolásban önállóságra törekszik.								
8.	A különböző technikákat ötvözi alkotásaiban.								
9.	Alkotásai kidolgozottak.								
10.	Ábrázolásaiban változatosan használja a színeket.								
11.	Emlékezetből képes a képi megjelenítésre.								
12.	Elképzelésből képes a képi megjelenítésre.								
13.	Alkotásaiban kihasználja a teret.								
14.	Rajzát pontosan kiszínezi.								
15.	Saját és egymás alkotásait értéként kezeli.								
16.	Fogékony a szépre, esztétikus környezetre.								
17.	Kollektív munkákban együttműködő.								
18.	A finommotorikát igénylő játékokban ügyes.								

12. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

Az alapelvekkel összhangban, saját nevelési céljainkat és feladatainkat a családi nevelés kiegészítéseként terveztük meg, mert tiszteletben tartjuk, hogy a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. Szeretnénk gyermekeink fejlesztését, nevelését a szülők együttműködésével magvalósítani, melynek alapja a kölcsönös bizalom és tisztelet. Ebben az együttműködésben az óvoda felvállalja a kezdeményező szerepet.

12.1. Családdal való kapcsolat

Családlátogatás

A családlátogatás célja, hogy az óvónők megismerjék a gyermekek közvetlen környezetét, felmérje a gyermek elfoglalt helyét a családban. Tájékozódjon a családi nevelés elveiről, szokásairól, szociokulturális állapotukról. A családlátogatások megelőzik az óvodába lépést. A látogatások időpontja szülőkkel való egyeztetés után történik.

Befogadás

Célja, a gyermek beilleszkedésének segítése a szülő jelenlétével. Ez biztonságot ad a gyermeknek és a szülőnek is. A befogadás ideje a gyermek igényeitől függ, ez lehet hosszabb és rövidebb is. Minden esetben törekszünk arra, hogy a szülő kellő időt szánjon a beilleszkedésre. A folyamat milyensége a későbbi közösségi életet is befolyásolja. Feladatunk a gyermek biztonságérzetének kialakítása. A szülőket a befogadás rendjéről tájékoztatjuk, és ösztönözzük, hogy éljenek ezzel a lehetőséggel.

Szülői értekezlet

A szülői értekezlet célja az óvodát, gyermekeket, szülőket érintő legfontosabb témák, feladatok, programok, esetleges problémák kezelése, információk nyújtása és cseréje. Kiemelt az óvodai dokumentációkban foglaltakról való tájékoztatás nyújtása. A szülők véleményt mondhatnak, javaslatokat tehetnek, minden óvodát érintő kérdésben. A szülői értekezleteken jelenléti ív és feljegyzés készítése ajánlott.

Fogadóóra

A fogadóóra célja a szülők tájékoztatása a gyermekük aktuális fejlettségi állapotáról, viselkedéséről, magatartásformáiról. A fogadóóra lehetőséget adnak, a személyes kapcsolat építésére, a bizalmi viszony alakítására, a felmerülő nevelési problémák megbeszélésére. Az

óvónőknek a fogadóórákon korrekt információkat kell közölni a gyermekről a megfigyelések és tapasztalatok alapján. A fogadóórát a szülő is kezdeményezheti.

A HH, HHH gyermekek szüleinek negyedévente fogadóórát tartunk az óvodai egyéni fejlesztés eredményeiről, illetve ötleteket adunk az otthoni megsegítés lehetőségeire.

Facebook

Az óvoda saját honlapján a dokumentumokat, a csoportokhoz, dolgozókhöz kapcsolódó információkat és az aktuális tudnivalókat tüntetjük föl. Mindhárom óvodai korosztály rendelkezik zárt szülői csoporttal, ahová a gyermekek mindennapi életéhez kapcsolódó fotók és tudnivalók kerülnek feltöltésre.

Közös programok, ünnepek, nyílt napok

Lehetőséget teremtünk a család és az óvoda közötti kapcsolat ápolására és elmélyítésére, az óvodai élet megismertetésére.

Közös programok: Tök-jó nap (Vackor csoport), Adventi kreatív nap, Húsvéti kreatív nap.

Ünnepeink: Mikulás, Farsang, Anyák-napja, Ballagás

Nyílt napok: Lehetőséget biztosítunk a szülők számára, hogy bármikor, előzetes időpont egyeztetés alapján, betekintést nyerhetnek az óvodába folyó életről.

12.2. A fenntartóval való kapcsolat

Az intézmény működéséhez biztosítja az alapvető feltételeket. Az információkat az intézmény gazdasági-szakmai működésére vonatkozóan korrekten továbbítjuk egymás felé, és minden esetben törekszünk a konszenzusra.

12.3. Az általános és alapfokú művészeti iskolával való kapcsolat

Az óvodából az iskolába történő átmenet természetes folyamat, amely akkor hozza a fejlődés és a sikeres teljesítmény örömét a gyermekek számára, ha az életkoruknak megfelelő tevékenységekben vehetnek részt. A folyamat az óvodában kezdődik, és az iskolában folytatódik. Ebből következően az átmenet zökkenőmentessége nem egy év pedagógiai munkáján, hanem a család, az óvoda és az iskola segítő, támogató nevelési módszerein, a gyermek egyéni sajátosságai figyelembe vételének mértékén múlik. Az óvodánk a kíváncsiság és tanulási kedv kialakítására épít és megtartására törekszik. Az iskola pedig olyan tevékenységi formákat kíván meg, amelyek a szabálytudaton alapulnak, a kötelező feladatok teljesítését igénylik. Fontos, hogy a kettőt közelítsük egymáshoz. Az iskola az óvodai

nevelőmunka közvetlen folytatása kell, hogy legyen. Az óvodai nevelésünk alkalmassá teheti a gyermeket az iskolai életre, de iskolássá csak iskolai környezetben válhat. Hosszú az út az óvodából az iskolába, igazi iskolássá válni nem biológiai életkor vagy beiratkozás kérdése, hanem érés, fejlődés, fejlesztés eredménye.

A sikeres beiskolázást megkönnyíti, ha az átmenet folyamatát mind az óvodapedagógusaink, mind a tanítók részéről a tudatosság övezi. Tisztában vagyunk a nehézséget okozó tényezőkkel, a sikeres megküzdést segítő és megerősítő pedagógiai eljárásokkal. Különösen nagy hangsúlyt fektetünk a hátrányos/halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében arra, hogy az intézményváltás jól előkészített módon valósuljon meg. Ügyelünk arra, hogy a kommunikációnk hatékony legyen a szülők, az óvoda és az általános iskola szereplői között; együttműködésünk kulcsfontosságú a gyermek iskolai sikeressége érdekében.

Az óvodánk és az általános iskola együttműködése, azok programszintű megnyilvánulása:

- Leendő tanítónő bekapcsolódása az óvodai tevékenységekbe, közös játék a csoportszobában, udvaron.
- Iskolalátogatások, iskolai programokon való részvétel, főleg a nagycsoportosokkal közösen.
- Bemutató órák a nagycsoportos gyermekeknek, amelyekbe a tanítónő bevonja őket.
- Közös barkácsolás, mozgásos program a negyedik osztályos gyermekekkel, akik segítik, támogatják a kicsiket.
- Pályázati programokban való közös együttműködésen alapuló részvétel.
- Vers-, és prózamondó versenyeken vesznek részt az óvodások, az óvónő a zsűri tagjaként az iskola rendezvényén.
- Közös hagyományok ápolása: Mikulás várás az iskola udvarán, Kiszé- báb égetés, „Bolond” ballagók látogatása az óvodában...
- Nyílt nap a leendő elsősöknek, szülőknek.
- Az iskolakezdéshez kapcsolódó szülői értekezleten, megbeszélésen a tanítónő és az iskola intézményvezetője is részt vesz.
- Leendő alsós nevelők, intézményvezető részvétele az óvodai évváró/ballagási ünnepségén.
- Kikérik az óvónők véleményét az osztályösszetételhez.
- A tanévnyitóra az óvónők készítik fel egy kis bemutatózó műsor erejéig az óvodásokat. Együtt vesznek részt az ünnepségen a leendő kis elsősökkel és szüleikkel. Bekísérik őket az osztálytermükbe.

- Nyomonkövetés nyílt óra keretein belül az óvodapedagógusok meglátogatják az iskolában a gyerekeket 2 alkalommal.
- A tanítónők szóbeli visszajelzést adnak a gyermekek előre haladásáról.

Az élménypedagógiai módszereink alkalmazása, az örömteli élmények fokozott jelentőséggel bírnak a gyermekeink nevelésében, iskolai beilleszkedésében, eredményességében és az esélynövelésben. Hangsúlyozzuk, ebben az életkori szakaszban annak a felismerését, hogy a megfelelő tevékenykedtetés, a pozitív benyomásokon alapuló tapasztalat-és ismeretszerzés a későbbi iskolai teljesítmény alapfeltétele. Ezekben az örömteli érzésekben pedig fontos, hogy osztozzanak a szüleikkel, leendő pedagógusaikkal, hiszen ebben a korban az élmények együttes átélése alapozó jelentőséggel bír.

12.4. Infrastruktúra

A településen működik:

- Óvoda
- Bölcsőde
- Gyermejköléti és Családsegítő Szolgálat
- Idősek nappali ellátása, Házi segítségnyújtás, Szociális étkeztetés
- Központi konyha
- Általános és Alapfokú Művészeti Iskola
- Védőnői szolgálat
- Házi orvosi ellátás
- Fogorvosi ellátás
- Gyógyszertár
- Gyermekorvosi ellátás (heti 1 alkalommal)
- Közösségi Ház; Integrált Közösségi Szolgáltató Tér
- Parád Kulturális Közösség
- Könyvtár

13. STRATÉGIATERVEZÉS

- Legfőbb feladatunk, hogy minden szülő széleskörű ismereteket szerezzen az óvodai nevelés programjáról, teret, lehetőséget biztosítunk arra, hogy mind az elméleti, mind a gyakorlati oldalról bemutassuk az itt folyó életet.
- Az óvoda nyitottsága lehetővé teszi, hogy a szülő bármikor betekintést nyerjen az óvodai életbe.
- A szülők elégedettségi szintjét minden második év májusában felmérjük, kezdő év 2001, azok eredményeit elemezzük, értékeljük, szükség szerint intézkedési tervet készítünk a kevésbé eredményes területeken.
- A gyermekek elégedettségi szintjét is felmérjük, a „nemszeretem” területekre alternatívákat dolgozunk ki.
- A pályázati lehetőségekkel élve eszközparkunkat folyamatosan gazdagítjuk, saját készítésű játékokkal bővítjük.
- A rendelkezésre álló nevelést segítő eszközeinket maximálisan kihasználjuk.
- Természeti környezetünk lehetőségeivel élünk, kirándulásokat, túrákat szervezünk, megfigyeléseket végzünk, a természet védelemének fontosságát erősítjük.
- Törekszünk arra, hogy mindennap élményekben gazdagon menjenek haza a gyermekek.
- A mozgásra, játékokra mindig kellő időt biztosítunk.
- Az élményszintű tanulás, nevelésünkben fontos szerepet játszik, tapasztalatok szerzésén keresztül fedezik fel a világot, a már meglévő ismereteikre alapozzuk a további megismerési lehetőségeket.
- A szülők tájékoztatására új alternatívákat dolgozunk ki, mely szervesen illeszkedik értékelési, mérési rendszerünkhöz.
- Minden korcsoportban, az óvoda Facebook felületén túl, zárt Facebookos rendszeren keresztül is biztosítjuk az információk átadását.
- Partnerkapcsolataink hatékonnyá tétele érdekében alkalmazzuk a COMENIUS 2000 I modell bevezetése és kidolgozása kapcsán tanultakat, tapasztalatainkat.
- 5 évenként felülvizsgáljuk programunkat, azt a mindenkori gyakorlathoz, környezetünk változásaihoz igazítjuk.
- Minden dolgozótól elvárjuk, hogy munkájával működjön közre abban, hogy az intézmény megítélése, szakmaisága, eredményessége egyre tudatosabb és jobb legyen
- Specialitásainkkal is vonzóbbá tesszük az intézményt.

14. SPECIÁLIS FELADATAINK

14.1. Gyermekvédelem

1998. április 01-től működik a Gyermekjóléti Szolgálat az óvodához kapcsolva. Feladata Alapító Okiratban rögzített. A gyermekvédelem intézményünkben kiemelt jelentőségű. Az óvoda dolgozói minden olyan információval rendelkeznek, ami a jelzőrendszer működéshez elengedhetetlenül szükséges. A Gyermekjóléti Szolgálat munkájának, kapcsolatainak, felépítésének rendszere, működése megtalálható SZMSZ-ben. A szolgálat már beépült a köztudatba, a község lakói, oktatási-nevelési intézmények dolgozói, gyermekvédelmi felelősei, egészségügyi intézmények dolgozói (védőnő, orvos) kapcsolatot tartanak a szolgálattal. A szolgálat is rendszeresen igénybe veszi egy-egy eset kapcsán a közreműködésüket. Az észlelő és jelzőrendszer kiépített, jól működő. Az eset megbeszélések havonta, de indokoltság szerint is történnek.

A kedvezőtlen szociális, gazdasági és családi hatások, az egyre jobban érzékelhető életvezetési problémák megjelennek az intézményekben a gyermekek teljesítményviselkedés- és kapcsolat zavarainak formájában.

A nevelési - oktatási intézmények az 1997. évi XXXI. sz. gyermekvédelmi törvénye értelmében „kapcsolódó feladatot látnak el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztettségének megelőzése és megszüntetése érdekében” (17. §. (1).)

Fontos feladata tehát az intézménynek, hogy felismerje a problémát, keresse az okokat, nyújtson segítséget, illetve jelezzen az illetékes szakembereknek és hatóságnak, valamint e téren működjön együtt velük. Alapelvek meghatározásnál egyik kiinduló pont, hogy a gyermeket, mint fejlődő személyiséget gondoskodás és különleges védelem illeti meg.

A gyermekvédelmi felelős kapcsolatot tart az intézményvezetővel, a Gyermekjóléti Szolgálattal és az óvónókkal. Az információáramlás naprakész. Feladatát a munkaköri leírás szerint végzi.

Az óvodapedagógus gyermekvédelmi feladatai

Az óvónők a jelző és észlelő rendszer tagjai. Elméleti ismeretekkel rendelkeznek arról, hogy milyen veszélyeztető tényezőket kell felismerniük, támogatniuk:

- a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek óvodába való zökkenők nélküli beilleszkedését elősegítése. Az óvoda megkezdését megelőző családlátogatás megszervezése.
- a rendszeres óvodába járás figyelemmel kísérése,
- a megfigyelési, mérési tapasztalatai alapján a korrekt gyermekismeret alátámasztása,
- gyermeki jogok érvényesülésének biztosítása,
- javaslattétel a védő-óvó intézkedésekre,

- a veszélyeztetettségből eredő hátrányok csökkentésének, megszüntetésének elősegítése,
- egyéni fejlesztés keretében a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek lemaradásának kompenzálása,
- a szülő tájékoztatása, a gyermeke jogainak megóvása, vagy fejlődésének elősegítése érdekében,
- a vezetővel való egyeztetés után, kapcsolatfelvétel a társintézményekkel,
- a Nevelési Tanácsadó szolgáltatásainak igénybevétele,
- folyamatos kapcsolattartás a fejlesztő pedagógussal, pszichológussal - veszélyeztetett, HH, HHH, SNI gyermekeket nyilván tartja
- három vagy többgyermekes családban élő gyermekek számának nyilván tartása.

14.2. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése

A 2011. évi CXCV. Törvény a Nemzeti köznevelésről értelmező rendelkezések 13. pontja határozza meg: kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló.

Különleges bánásmódot igénylő gyerekek – olyan gyermekek, akiknek állandó vagy átmeneti jelleggel fizikai, biológiai, pszichikai, intellektuális, családi vagy szociokulturális okok miatt egyéni, sajátos nevelési-oktatási szükségleteik vannak, ezért a specifikus nevelési-oktatási szükségletekhez, sajátosságokhoz egyénenként igazodó bánásmódot igényelnek az óvodában. Az intézményünk vállalja, hogy az Alapító Okiratnak megfelelően a különböző speciális igényeket kielégíti. A rászoruló gyermekek, különböző formákban kapják meg az egyéni megsegítést. Ez lehet csoporton belül, integráltan a társakkal, csoportból kiemelve, gyógypedagógussal, fejlesztő foglalkozások megtartásával. A gyógypedagógus és a csoportban dolgozó óvónők egyeztetnek, egymást kölcsönösen segítik, megbeszélnek a fejlesztés tartalmát és az időkereteket. A speciális igényű gyermekeknek a haladás üteme lassabb, de a téma megegyezik a többiekével. Minden esetben figyelembe vesszük a speciális igényeket, az egyéni és életkori sajátosságokat.

A tehetséges gyermek fejlesztéséhez a legoptimálisabb megoldást választjuk ki.

14.2.1. Halmozottan Hátrányos Helyzetű, Hátrányos Helyzetű, Veszélyeztetett

Gyermekek

Feladatunk tanévkezdéskor, illetve új gyermek érkezésekor tekintjük át, hogy kik azok a gyermekek a csoportban, akik számára a család fejlődést veszélyeztető hatású lehet, vagy a gyermek hátrányos helyzetben van a családban. A gyermekek szülei a GDPR-en alapuló intézményi adatkezelési, -védelmi szabályzatot megismerve és elfogadva önkéntességen alapuló nyilatkozatot tesznek a jegyző felé. A nyilatkozat alapján a jegyző megállapítja a hátrányos helyzetet, az óvoda ezeknek a gyermekeknek speciális segítséget nyújt.

Az óvodában szintén a szülők beleegyezésével történik az adatgyűjtés és a feldolgozás.

Felelősök az óvónők, a gyermekvédelmi felelős, az intézményvezető, a gyermekjóléti szolgálat vezetője és dolgozói.

A hátrányos helyzetet és/vagy a gyermek veszélyeztetettségét a következő esetekben valószínűsíthetjük:

- anyagi hátrány
- kedvezőtlen lakásviszonyok
- a szülők elváltak, az anya (apa) egyedül neveli a gyermeket (gyermeket), a gyermek örökbefogadott, a gyermek nevelőszülőknél él
- a szülői bánásmód igen durva, vagy/és elhanyagoló
- a szülő nem végezte el az általános iskolát, analfabéta
- a szülő vagy a családdal együtt lakó személy tartósan beteg
- a szülő alkoholista, kábítószer fogyaszt, büntetését tölti, rendszeres ideg (elme) orvosi kezelés alatt áll
- halmozottan fordulnak elő a fenti jelenségek

Minden esetben nélkülözhetetlen, hogy a tényleges családi viszonyok megismerésére törekedjünk. Egyetlen ún. „külső” ismérv sem értékelhető önmagában. Az áttekintés és a család ismerete az esetleges negatív következmények megelőzése érdekében történik. Itt különösen fontos jelentősége van a családlátogatásnak, a tapasztalatoknak.

14.2.2. Sajátos nevelést igénylő gyermekek nevelése

Intézményünk a szülők kérésére és együttműködésével felvállalja a sérült gyermekek integrált, a többi gyermekekkel együtt történő nevelését, amennyiben fogyatékossága ezt lehetővé teszi az Alapító Okiratban rögzítettek szerint. Gyógypedagógiai vizsgálat alapján történik a

fejlesztés, a velük való bánásmód. Az egyéni fejlesztést a Szakértői Bizottság útmutatása alapján a fejlesztő pedagógus vagy a gyógypedagógus segíti, továbbá az óvodapedagógus szakvéleményükre építve végzi munkáját. Az óvónők is ismereteket szereznek az adott speciális igény jellemzőiről és a fejleszhetőségéről. A speciális igényű gyermek fejlődéséről, megnyilvánulásairól kölesönös az információáramlás a gyermek érdekében közösen együtt dolgozó szakemberek között. Intézményünk segíti a szülőt abban, hogy a felismeréstől kezdve a fejlesztésen keresztül a szükséges segítési lehetőségekről szóló információkat megkapja. A csoportok szervezésénél a speciális igényű gyermekeket úgy vesszük figyelembe, hogy a gyermekekre nagyobb odafigyelést, több időt fordíthassunk, az ép társaik szükségletének kielégítése mellett.

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermek: (tanulásban akadályozott)

A sajátos nevelési igényű gyermeket is teljes értékű emberként kezeljük, ezt a szemléletet közvetítjük a gyermekek és szüleik felé. Joguk, hogy a számukra a legmegfelelőbb környezetben fejlődjenek. Elfogadó, ugyanakkor fejlesztő hatású légkör vegye őket körül. A közösségbe való beilleszkedésüket minden felnőttnek segíteni kell, társaikat elfogadásra, türelemre, segítőkészre nevelik. A közösség velük együtt válik teljessé.

Célunk:

A társakkal történő együttműködés, a spontán tanulás, a kommunikáció fejlődés elősegítése, az életkori és egyéni sajátosságok figyelembe vételével. A hátrányok leküzdése, képességek kibontakoztatása.

Az óvodapedagógus feladata:

Gyógypedagógiai segítséggel együtt gondoskodik arról, hogy a gyermek a tankötelezettségi korra elérje azt az iskolakészültséget, amellyel a tanulmányait elkezdheti. Máság elfogadtatására nevelés, a gyermekek szociális érzékenységének fejlesztése.

A beszéd fogyatékos gyermek:

Célunk:

A beszélő környezet biztosításával a beszéd megindítása, aktív- passzív szókincs bővítés, beszédhibák javítása a tanköteles kor eléréséig.

Az óvodapedagógus feladata:

- működjön együtt a logopédussal és a szülővel

- a beszélő környezet legyen minta a gyermek számára
- változatos tevékenységeket biztosítson arra, hogy a gyermek kifejezhesse magát, beszédkedvét keltse fel és tartsa meg

Beilleszkedési, tanulási, magatartás zavarral küzdő gyermek:

Célunk:

A közösség normáinak elfogadása, a közösségbe való beilleszkedés segítése és a magatartási szabályok, kulturált viselkedés átadása.

Az óvodapedagógus feladata:

- működjön együtt a megfelelő szakemberrel és a szülővel
- a szakértői szakvéleményben javasolt fejlesztéseket a mindennapi életben játékos, a gyermek igényeihez mérten és módon valósítsa meg
- diagnózisra épülő sokoldalú képességfejlesztés
- az elvárásoknak a súlyosság mértékéhez, valamint a gyermek fejlődési üteméhez való igazítása
- segítségnyújtás az alkalmazkodó készség, akaraterő, önállóságra törekvés, együttműködő készség terén.

Nevelési feladataink:

- a különböző sérülések korai felismerése
- a viselkedési zavarok hátterének, okainak feltérképezése
- szükség esetén a gyermek szakemberhez irányítása
- az egyéni differenciáló fejlesztés érvényesítése a mindennapok nevelési folyamatában
- elfogadó - toleráló szemléletformálás az egészséges gyermekek szülei körében
- óvodapedagógusok folyamatos, szakmai képzése és önképzése.

Tehetséges gyermekek nevelése

Intézményünk lehetőséget biztosít a különböző területeken kiemelkedően tehetséges gyermekek fejlesztésére. Tehetségpontként való működésünk valamint Pedagógia Programunkban megfogalmazott értékek azt a célt szolgálják, hogy a ránk bízott gyermekek adottságaikkal, képességeikkel szerzett és spontán tapasztalataikkal összhangban, minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket. Továbbá ebben a formában is megnyilvánul az óvoda – iskola átmenet támogatása, hiszen a községünkben működő általános iskola alapfokú művészeti iskola is ugyanezen a színtereken erősíti, támogatja a képességek

kimunkálását. Az egymásra épülés segíti a két nevelési intézmény összehangolódását, a gyermekek majdani választási lehetőségét, a megfelelő alapok biztosításával. A gyermekekben rejlő tehetségsírák kibontakoztatása az alábbi területeken valósul meg óvodánkban:

- Tánc
- Zene
- Ábrázolás

Célunk:

- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit.
- A tehetséges gyermek megsegítése a tovább fejlődésben.
- Kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermekek megismerési és alkotási vágyát.

Az óvodapedagógusok feladata a műhelyekben:

„Táncoló talpak”

A gyermekek alapvető mozgásigényére támaszkodva tovább fejlesztjük az egyensúlyérzéküket, a térlátásuk, mozgásmásolási képességüket, elősegítjük a helyes testtartás gyakorlását, a harmonikus, esztétikus mozgás kivételezését a zenével összekapcsolva.

„Zümmögők”

A zene hatása olyan emberformáló erő, amely kihat az egész személyiségre. Az értékes zene fogékonyá teszi a gyermeket a szép befogadására, formálja ízlését és emberi magatartását. A gyermekek óvodában elsajátított zenei tudására támaszkodva tovább fejlesztjük a ritmusérzéküket, zenei hallásukat, énekhangjukat, harmonikus mozgásukat.

„Varázsceruza”

Feladatunk a Varázsceruza alkotóműhely foglalkozásain a gyermekek élmény és fantáziavilágának fejlesztése, az egyéni ötleteikre alapozva új alkotások létrehozása. Ezáltal alakul esztétikai érzékük, szép iránti nyitottságuk, igényességük, finom kézmozgásuk, alkotóképességük. Megismertetjük a gyermekeket újszerű technikákkal és a fenntarthatóság jegyében az újra hasznosítható anyagokkal.

14.3. Inkluzív nevelés

Az integráció és az inklúzió fogalma az együttnevelés elméleti és gyakorlati megvalósításának folyamatában érvényesül. Az együttnevelés célja a teljes integráció.

Célunk:

- az inkluzív nevelés szemléletével, az esélyegyenlőség biztosításával, intézményünk biztonságot nyújtó, természetes befogadó közege legyen minden gyermeknek, függetlenül hova tartozásától, egyéni adottságaitól, fejlődési ütemétől,
- a differenciált módszerek, eszközök alkalmazásával alapozódnak meg az életben való eligazodást segítő alapkészségek,
- a gyermekek fejlettségi szintjüknek megfelelően jussanak az előre lépésükhöz szükséges képességekhez, ismeretekhez.

Az óvodavezető feladata:

- hogy gyógypedagógiai fejlesztéshez, logopédiai fejlesztéshez és egyéb szükséges speciális fejlesztéshez szakembert biztosítson,
- a környezet tárgyi feltételeinek megteremtése, a speciális megsegítést szolgáló eszközök biztosítása.

Az óvodapedagógus feladatai a sikeres inklúzió megvalósításához:

- megfelelő ismeretekkel rendelkezzen a speciális igényű gyermekekről, azokat a gyakorlatban eredménnyel hasznosítsa,
- konzultáljon a szakemberrel, vegye igénybe a segítségét, a gyermekek egyéni szükségleteihez igazított fejlesztési tervet készítsen,
- differenciált fejlesztést biztosítson, ami igazodik az egyes gyermekek aktuális fejlettségi szintjéhez,
- a fejlődés nyomon követését természetes élethelyzetben, folyamatosan végezze, tapasztalatait, a csoportnaplóban rögzítse,
- a különböző tevékenységek feltételeit biztosítsa,
- nagy hangsúlyt helyezzen a természetes gyermeki megnyilvánulásokra, így a mozgásfejlesztés a kiinduló pont,
- a játék adta lehetőséget kihasználja, alkalmazza a játékba integrált tanulást,
- a nevelőmunkát közvetlen segítő munkatársat tájékoztassa nevelési elképzeléseiről, módszereiről, hogy milyen célok érdekében, hogyan kívánja a gyermekek fejlesztését megvalósítani,

- személyes példamutatással elfogadtatja a gyermekcsoporttal, szülőkkel, munkatársakkal az integrációs nevelés elveit
- a csoportban együtt dolgozók együttesen képviselik az inkluzív szemléletet és azt a gyakorlati munkában is megvalósítják.

14.4. Kapcsolattartásunk a pedagógiai szakszolgálatokkal

- a területi Pedagógiai Szakszolgálattal,
- a Nevelési Tanácsadó szakembereivel,
- a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal.

14.5. Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelése

Többéves pedagógiai tapasztalatunk szerint az etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek alapvető szociokulturális hátránnyal érkeznek az óvodába. Ahhoz, hogy a bennük rejlő képességek önmagukhoz mérten leginkább kibontakozhassanak, egyéni megsegítésben részesülnek.

Célunk:

- a szülői felelősség erősítése,
- a veszélyeztető körülmények számbavétele, együtt gondolkodás ezek csökkentésére,
- rendszeres óvodába járásra szoktatás
- a tudás, mint érték a szülők általi felismertetése,
- egészséges életmód szokásainak kialakítása, szülők szemléletén való alakítás,
- otthoni együttes tevékenységek lehetőségei felfedeztetése, a helyes bánásmódra, törődésre való ösztönzés,

14.6. Tevékenységeink a szociális hátrányok enyhítésére

Az óvodában dolgozók alapvető feladata, hogy az általuk ellátott gyermekek hozzájussanak minden olyan szolgáltatáshoz, amely ahhoz szükséges, hogy személyiségük szabadon kibontakozhasson. 3 éves kortól minden hátrányos helyzetű gyermek felvételre kerül. Rendszeres óvodába járással a hátrányok kompenzálhatók, ezzel egyidejűleg a szülők felelősségét gyermekeik fejlődésében erősíteni kell. A változatos, élményekkel teli óvodai élet biztosítása alapvető feladat. Az alapvető szükségletek kielégítése szintén, a komfort érzet biztosítása mindenki feladata. Ezek a gyermekek mindkettőben szükségét szenvednek, ezért az óvodai nevelésben ezeknek külön hangsúlyt adunk.

Az óvónők feladatai:

- a gyermekek egyéni képességeihez igazodó differenciált fejlesztés,
- egészséges életmódra nevelés
- mozgással pozitív önkép fejlesztése,
- gyermek tehetségének felismerése,
- egyéni fejlesztés a HH és a HHH gyermekek részére,
- a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.

Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell:

- a gyermeki jogok érvényesítésében,
- az óvodai neveléshez kapcsolódó szolgáltatások igénybevételében,
- a jogszabály alapján járó juttatásokhoz való hozzáférés során,
- az óvoda feladata, hogy a tehetséges és képességeihez képest rosszul teljesítő gyermek részére segítséget nyújtson.

15. JOGSZERŰSÉG, DOKUMENTUMOK

Az intézmény törvényes működéséhez a következő dokumentumok megléte szükséges:

- Alapító Okirat
- Pedagógiai Program
- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Munkatervek
- COMENIUS 2000 I. sz. modell dokumentumai
- Esélyegyenlőségi terv
- Gyakornoki szabályzat
- Statisztikák
- Munkavédelmi Szabályzat
- Csoportnaplók
- Gyermeki fejlődés nyomon követése
- Felvételi és előjegyzési napló
- Felvételi és mulasztási napló.

Érvényességi rendelkezések

A Pedagógiai Program érvényességi ideje: 2022. augusztus 31.- től visszavonásig érvényes.
Felülvizsgálata 5 év múlva esedékes.

A Pedagógiai Program nyilvánossága:

Mindenki számára nyilvános. Írásos formában megtalálható a vezető irodájában, a nevelőtestületnél. A program bármikor elkérhető, tanulmányozható. A honlapon szintén megtalálható a többi dokumentummal együtt.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Pedagógiai Programot a nevelőtestület 100%-ban elfogadta.

A nevelőtestület képviselőjében:

.....
Nevelőtestület tagja

2022.10.24.

A Pedagógiai Programot az intézmény vezetője jóváhagyta.

.....
Répáné Török Renáta
Intézményvezető

P.H.

2022.10.24.

A szülői munkaközösség képviselőjében:

.....
Szülői munkaközösség vezető

2022.10.24.

A legitimációs eljárást alátámasztását igazoló dokumentumok.

A nevelőtestület döntéséről készült jegyzőkönyv, mely 1 számú határozatával elfogadta a helyi nevelési programot, iktatószáma: 22-218/2022.

Kelt: Parád 2022.10.24.

Intézményvezető

MELLÉKLETEK

I. sz. melléklet: Az óvoda gyermekei, családi viszonyai

1. A „KIMUTATÁS” című táblázatot minden tanév kezdéskor október elseje. Korcsoportonként a csoportban dolgozó óvónők készítik el felelősséggel, a szülők által kitöltött anamnézislapok, a családlátogatásokon megfigyeltek, tapasztaltak alapján.

A kimutatás eredményeinek elemzése, értékelése:

- a kimutatás értékei, összképe, az adatok közötti összefüggések csoportonkénti, majd összesített eredményei jelentősen befolyásolhatják, segíthetik a család-gyermek-óvoda értéknövelő, minőségfejlesztő kapcsolatát, együttműködésének módját, továbbá irányt mutathat újabb megoldások, lehetőségek felé
- az eredmények megbeszélhetők egy-egy munkaközösségi értekezlet alkalmával
- az összesített eredményeket visszajelezzük a szülői értekezleteken
- a táblázat a csoport naplóban található.

KIMUTATÁS

Összesítő lap

..... tanév október 1.-i állapot szerint

Gyermekek összes létszáma: fő
ebből fiú: fő
lány: fő
Ebből csoportot ismétlő összes: fő
- életkor szerint: fő
- szakvélemény alapján: fő
- OH engedély alapján: fő
Veszélyeztetett gyermek: fő
Egyéni fejlesztésben részesülő gyermek: fő
Logopédiai fejlesztésben részesülő gyermek: fő
Halmozottan Hátrányos Helyzetű gyermek: fő
Hátrányos Helyzetű gyermek: fő
SNI gyermek: fő
határozat száma:.....	határozat lejárata:.....
határozat száma:.....	határozat lejárata:.....
BTMN gyermek: fő
határozat száma:.....	határozat lejárata:.....
határozat száma:.....	határozat lejárata:.....

határozat száma:.....	határozat lejárata:.....	
Családi körülmények		
- teljes családban él:		
- 1 szülő családban él: fő	
- nem a szülő neveli: fő	
 fő	
Hány gyermek él családonként?		
- egy gyermekes:		
- két gyermekes: fő	
- három gyermekes: fő	
- négy gyermekes: fő	
- öt gyermekes: fő	
- ennél több gyermekes: fő	
 fő	
A családok anyagi helyzete, gazdasági jellemzői:		
- átlagon aluli: család	
- átlagos: család	
- átlagon felüli család	
A szülők iskolázottsága:		
alapfokú oktatás 8 osztály alatt: fő anya fő apa
alapfokú oktatás 8 osztály: fő anya fő apa
szakmunkás végzettségű: fő anya fő apa
középfokú végzettségű: fő anya fő apa
főiskolai vagy egyetemi végzettségű: fő anya fő apa
Gazdasági aktivitás:		
A szülők közül dolgozik: fő anya fő apa
Munkanélküli: fő anya fő apa
Főállású anya: fő anya fő apa
GYES, GYED: fő anya fő apa
Rokkantnyugdíjas: fő anya fő apa

Családi károsító körülmények, ártalmak:

- ingerszegény környezetben él:	fő gyermek	
- bántalmazó környezetben él:	fő gyermek	
- szenvedélybeteg:	fő anya	fő apa
- mentális zavarokkal küzdő:	fő anya	fő apa

Megjegyzés, kiegészítés:

II. sz. melléklet

BEMENETI SZINT FELMÉRÉS

Fontos, hogy a gyermek belépésekor és kilépésekor mért eredményeket vessük össze, mert csak így mérhető a fejlődés.

MOZGÁS FEJLETTSÉG

	IGEN	NEM	MEGJEGYZ.
1. Tud egyenletesen járni, futni, mászni.			
2. Szereti a különféle mozgás-tevékenységeket, bátran kipróbálja magát azokban.			
3. Vigyáz magára, társaira.			
4. Utánzással képes gyakorlatok elvégzésére.			
5. Ismeri a labdát.			

SAJÁT SZEMÉLYÉVEL KAPCSOLATOS ÖNÁLLÓSÁGA

	IGEN	NEM	MEGJEGYZ.
1. Szükségeit felismeri.			
2. Szobatiszta.			
3. Ügyel környezeté tisztaságára és saját magára.			
4. Ismeri a papír zsebkendőt és tudja használni.			
5. A WC-re önállóan fel tud ülni, tudja használni.			
6. A WC-t önállóan lehúzza.			
7. Tud kezet mosni, kezet megtörölni.			
8. Tud széken ülni.			
9. Tud enni, nem várja el, hogy etessék, a tányér fölé hajolva eszik.			
10. Megkóstolja az ételeket.			
11. Segítséggel öltözködik, nem várja el, hogy öltöztessék.			
12. Megjegyzi, hogy mi a jele, személyes dolgait oda teszi.			

BESZÉDÉSZLELÉS, - ÉRTÉS

	IGEN	NEM	MEGJEGYZ.
1. Tud beszélni.			
2. Egyszerű mondatokban kifejezi magát.			
3. Egyszerű utasításokat megért és azokat követi.			
4. Kommunikál a felnőttel, kívánságait, szükségleteit kifejezi.			
5. Kommunikál társaival.			
6. Ismeri a főbb ruhadarabokat, azok neveit.			

SZOCIÁLIS FEJLETTSÉG, ALKALMAZKODÓKÉPESSÉG

	IGEN	NEM	MEGJEGYZ.
1. Alkalmazkodni képes a felnőttekhez, kéréseit, utasításait megérti, betartja.			
2. Kellő önuralommal, önfegyelemmel rendelkezik, mert otthon is voltak szabályok.			
3. Egyszerű szabályokat megért, betart, alkalmazkodik azokhoz.			
4. Érzelmi élete kiegyensúlyozott, közvetlen, nyílt, érdeklődő.			
5. Beilleszkedése a közösségbe folyamatos, átlagos idejű.			
6. Ismeri, használja a „kérem”, „köszönöm” kifejezéseket. Köszön.			
7. Alkalmazkodik társaihoz.			
8. Játékokra vigyáz, azokat rendeltetésszerűen használja.			
9. Alváskor képes ellazulni, tud pihenni, aludni.			

ÉRTELMI FEJLETTSÉG

	IGEN	NEM	MEGJEGYZ.
1. Szemkontaktust felveszi.			
2. Nevének hallatára felfigyel.			
3. Nevét, jelét, életkorát tudja.			
4. Érdeklődő, kíváncsi, nyitottan fordul a felkínált tevékenységek felé.			
5. Rövid ideig képes egy tevékenységgel, játékkal foglalkozni.			
6. Ismer különféle játékokat, azok használatát.			
7. Ismeri főbb testrészeit, azokat meg tudja mutatni, nevüket tudja.			
8. Közvetlen környezetéről helyes ismeretei vannak, abban el tud igazodni.			
9. Ismeri a főbb színeket.			
10. Ismer néhány mondókát, gyermekdalt, verset, mesét.			
11. Ismer különböző ábrázolási eszközöket.			
12. A könyveket ismeri, és értékiként kezeli.			

A SZÜLŐ

	IGEN	NEM	MEGJEGYZ.
1. A gyermek el tud szakadni a szülőtől.			
2. A szülő el tud szakadni gyermekétől.			
3. A szülő viselkedése pozitív üzenetet küld a gyermek felé.			
4. A szülő érdeklődik gyermeke iránt.			
5. A szülők együttműködnek, a házirendet betartják.			
6. A PP-mal kapcsolatban volt kérése, kérdése, észrevétele.			

III. sz. melléklet

Neveltségi szint felmérése szükséges minden gyermeknél a nevelési év elején, lehetőség szerint október elsejéig. A felmérést a csoportban dolgozó 2 óvónő közösen készíti el. A felmérés eredményeit fejlesztő munkájuk alapjaiként kezelik, ehhez igazítják nevelési eljárásaikat.

NEVELTSÉGI SZINTFELMÉRÉS SZEMPONTJAI KISCSOPORT:

I. Családlátogatásunk tapasztalatai alapján:

1. A szülő / szülők:

- a) érdeklődőek, nyitottak, felszabadultak:
- b) zárkózottak, szűkszavúak:
- c) nem tanúsított érdeklődést, közömbös:

2. Család nevelési elvei szerint:

- a) meleg, szeretetteljes, engedékeny:
- b) meleg, szeretetteljes, korlátozó:
- c) meleg, szeretetteljes, túlféltő:
- d) hideg, elutasító, engedékeny:

II. A gyermek beilleszkedése az óvodai életbe:

1. Beilleszkedés ideje:

- a) zavartalan, zökkenőmentes:
- b) két – három hétig tartott:
- c) ettől is tovább tartott:

2. A gyermek beilleszkedését segítette:

- a) anya:
- b) apa:
- c) más családtag:

3. A gyermek elválása szülőtől, más családtagtól:

- a) természetes könnyedséggel vált el:
- b) nehezen vált el, de hamar megnyugtatható volt:
- c) nehezen vált el, sokáig, hangosan sírt, nehezen nyugodott meg:

4. A szülő (vagy más családtag) viselkedése a beilleszkedés alatt:

- a) nyugodt, kiegyensúlyozott, érdeklődő, aktív, együttműködő:
- b) visszafogott, nehezen oldódó, tanácstalan:
- c) passzív:

III. A gyermek általános jellemzői:

1. Gondozottsága:

- a) ápolt, gondozott, személyi higiéniája megfelelő:
- b) ápolatlan, gondozatlan:

2. Ruházata:

- a) időjárási viszonyoknak megfelelő:
- b) időjárási viszonyoknak nem megfelelő:

3. Mozgása:

- a) igen jól fejlett, energikus, életkorának megfelelően koordinált:

- b) átlagosan jól fejlett:
- c) fejletlen, izomtónusa erőtlen, fáradékony:
- 4. Játéka:
 - a) vidám, nyitott, kíváncsi:
 - b) visszahúzódó:
 - c) impulzív:
- 5. Viselkedése:
 - a) közvetlen, barátságos, érdeklődő, udvarias, szófogadó, önállóságra törekvő:
 - b) félénk, visszahúzódó:
 - c) közömbös:
 - d) elutasító, néha agresszív:
- 6. Beszéde:
 - a) életkorának megfelelő, érthető, egyszerű mondatokkal fejezi ki mondanivalóját:
 - b) kevésbé jól fejlett, mert:
 - b/1) élettani beszédhibája van:
 - b/2) beszédészlelési problémája van:
 - b/3) beszédértési problémája van:
 - c) nem beszél:
- 7. Tevékenységekbe való bekapcsolódása:
 - a) felkínált lehetőségeket elfogadja, kipróbálja, motivált:
 - b) felkínált lehetőségeket elutasítja:
 - c) változó:
- 8. Társas kapcsolatai:
 - a) szívesen tevékenykedik társaival, játékokba bekapcsolódik:
 - b) társai játékát passzívan szemléli:
 - c) szívesen tevékenykedik, de egyedül:

NEVELTSÉGI SZINTFELMÉRÉS SZEMPONTJAI KÖZÉPSŐ ÉS NAGYCSOPORT:

I. Testi képességek:

1. A gyermek testi fejlettségének jellemzői életkorához mérten:
 - a) jól fejlett, energikus:
 - b) jól fejlett, de fáradékony:
 - c) kevésbé fejlett, de energikus:
 - d) kevésbé fejlett, fáradékony:
2. A gyermek mozgáskoordinációja, nagymozgások fejlettsége:
 - a) pontosan kialakult, összerendezetten mozog:
 - b) még nem pontos, de láthatóan ügyesedik:
 - c) fejletlen, izomtónusa erőtlen, fáradékony:
3. A gyermek téri tájékozódása nagymozgással, életkora szerint:
 - a) kialakult, pontos:
 - b) átlagosan jól fejlődik:
 - c) fejletlen, bizonytalan, segítségre szorul:
4. A gyermek finommotorikus mozgásának fejlettsége:
 - a) Kezessége:
 - jobb:

- bal:
- váltott kézzel dolgozik:
- b) Vizuomotoros koordinációja:
 - helyes
 - jól alakul:
 - helytelen:
- c) Garfizmusa:
 - jól fejlett, kiemelkedő:
 - átlagos:
 - fejletlen, fejlesztésre szorul:

II. Szociális képességek:

1. Érzelmi, akaratilag megnyilvánulásai:

- a) jól motiválható, együttműködő, él a felkínált lehetőségekkel:
- b) változó:
- c) nehezen motiválható, nem mindig kapcsolódik be a közös tevékenységekbe:

2. A gyermek viselkedés kultúrája:

- a) tiszteletteljes, példamutató, fegyelmezett, figyelmes:
- b) figyelmetlen, fegyelmezetlen:
- c) változó:

3. A gyermek társas magatartása, alkalmazkodása, érintkezési szokásai:

- a) Modellkövető:
- b) Modellnyújtó:
- c) Változó:

III. Értelmi képességek:

1. Általános tájékozottság:

- a) jól fejlett:
- b) pontatlan:
- c) hiányos:

2. A gyermek érdeklődése:

- a) érdeklődő, sokat kérdez, szívesen társalog:
- b) nem érdeklődő, passzív, visszahúzódó:
- c) változó:

3. Érzékszervi szféra, percepció:

- a) jól fejlett:
- b) jól alakul:
- c) fejlesztésre szorul:

IV. Verbális képességek:

1. Beszédértés,- észlelés:

- a) jól fejlett:
- b) átlagos:
- c) gyengén fejlett:

2. Szókincse, nyelvi kifejezőképessége:

- a) gazdag:

- b) átlagos:
- c) szegényes:
- d) logopédia fejlesztésben részesül: